NOV 17 1916
Pub.

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose užsienio šalyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laiškuose. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 7 d. SAUSIS (JANUARY) 1916 M. — No. 1

complete.
University of Wisconsin

Didėji Karė.

Ant piet-rytinio karės lauko, taigi Balkanuose, paskutinę pereitų metų savaitę ir pradžioj šių metų nieko svarbesnio neatsitiko. Paskalai, leidžiami apie subombardavimą svarbiausio Bulgarijos porto Varna ir išsodinimą ten rusų kariumenės, pasirodė taipjau neteisingi, kaip ir pirma. Varna vis dar yra bulgarų rankose ir jo apielinkėse niekur nėra rusų kariumenės. Bet rodosi, kad vokiečiai laukia ten rusų atėjimo, nes apart bulgariškos, renka ten ir vokiečių kariumenę, kad pasekmingiau galėtų rusams pasipriešinti, jeigu jie ten išliptų. Vokiečiai, matyt, neužsitiki bulgarų kariumenei karėj su rusais, nes Bulgarija rusų krauju yra nuo sunkaus turkų jungo paliuosuota, kurie iki 1877 metų rengdavo dažnai bulgarų skerdynes tokias jau, kaip dabar rengia Armenijoj. Todėl į svarbesnes vietas, kur tikisi rusų atėjimo, daboti bulgarus siunčia vokišką kariumenę. Įsikišimui Bulgarijos karėn su Rusija daugelis bulgarų nepritaria; jos norėjo ir su savo sėbrais ją pagimdė vokietis karalius Ferdinandas Koburg.

Vokiečiai, drauge su turkais, rengiasi užpulti Egyptą ir traukia skaitlingą kariumenę prie jo rubežių, skaitlingesnę negu anglai ten turi kareivių. Vokiečių ir turkų kariumenė, traukianti prie Suez kanalo, susideda iš 500,000 geriausių ir geriausiai viskuom aprupintų kareivių. Todėl anglai Egyptan, iš kur tik gali, gabena kareivius, nes jis yra Anglijai labai svarbus. Jeigu sujungtai vokiečių ir turkų kariumenei pasisektų apvaldyti, arba vien išardyti jungiantį Tarpžemines su Raudonomsioms jurėms Suez kanalą, Anglijai butų jeigu neperkirsti, tai labai apsunkinti susinešimai su svarbiausiomis valdybomis Indijomis ir Australija, nes liktų ilgas ten kelias aplink Afriką. Tas padrąsintų neužganėdintus iš Anglijos valdymo Indijų gyventojus pasistengti nuo jos pasiliusuoti. Jeigu pasisektų vokiečiams sukelti Indijų gyventojus, kurių yra apie 200 milionų, taigi daug daugiau negu yra anglų, Anglija talkininkams padėti negalėtų, nes visas savo pajiegas turėtų apversti Indijų malšinimui. Todėl nėra ką stebėtis, jeigu Anglija nuo visų frontų, iš kur tik gali, siunčia kariumenę ginti Egyptą ir Suez kanalą. Berlinas jau garsino, buk sujungta vokiečių ir turkų kariumenė įsiveržė Egyptan, bet žinia ta pasirodė neteisinga. Bet nėra abejonės, kad neužilgo ji ten mėgis veržtis.

Ant Balkanų pussalio montenegrai įsiveržusius į jų kraštą austrus pradėjo atgal vyti. Vokietis Albanijos karalius sukurstė albanus prieš serbus ir tokiu budu karėn vokiečių pusėn įtraukė vos tapusią neva nepriuglminga Albaniją. Bet ji nedaug kareivių gali pastatyti, daugiausi kokia 80,000. Atsirėmimui prieš juos pakanka Albanijon įstumtų serbų ir ten atkakusių Italijos kareivių, kurių albanai neįstengė sulaikyti ir savo kraštan neleisti. Prisidėjimas todėl prie vokiečių Albanijos negali daug sverti ant karės bėgio Balkanuose.

Iš Berlino pranešama, jog austro-vokiečių kariumenė gavo jau prisakymą peržengti Grekijos rubežių ir iš jos teritorijos vyti talkininkų kariumenes. Pirmiausiai jie mėgis nuo jų veržti portą Saloniki. Francuziškos kariumenės, stovinčios Salonikuose, vadovas generolas Serail suareštavo, Grekijos nesiklausęs, ten buvusius konsulius Vokietijos, Austrijos, Turkijos ir Bulgarijos, taigi su Francuzija karę vedančių kraštų ir konsulių Norvegijos, pergabeno juos ant francuziško kariško laivo, kuris su jais iš porto išplaukė. Prieš tai Grekija rods pakėlė protestą, bet, žinoma, jos protesto francuziškos kariumenės vadovas nepaiso. Jis teisina savo pasielgimą tuomi, kad suimti konsuliai nurodinėjo orlaivininkams vietas, kur jie turi bombas mėtyti. Iš rastų dokumentų pasirodė, kad ir norvegiškasis konsulius užsiėmė šnipinėjimais vokiečiams ten, kur jų konsuliai prieiti negalėjo.

Kurion pusėn kryps Grekija ir Rumanija, tas dar vis neišsiaiškino. Žinoma, kol nei talkininkai, nei vokiečiai su savo draugais persvaros neturi, Grekija ir Rumanija nedrįsta atvirai stoti kurion nors pusėn, bet jeigu talkininkai svarbesniame mušyj gerai vokiečius su jų draugais sumuštų, tai jos stotų drutesniojo pusėn, kol vienok drutesniojo nematyt, tol pavojinga yra remti kurią nors pusę. Kaip rodosi, Rusija visaip mėgina priversti Rumaniją eiti su ja išvien ir atvirai stoti prieš Bulgariją, Austriją ir Vokietiją. Rusija su savo kariškais laivais pradėjo bliokuoti Bulgarijos ir Rumanijos pakrantes, kuom, žinoma, nemažai blogo ir Rumanijai daro, nes trukdo jos pirklybą. Rumanija už tai leido Austrijon ir Vokietijon gabenti visus atliekamus grudus ir kitokius maisto produktus, kuom, suprantama, kenkia Rusijai ir kitiems talkininkams, kurie, perkirtę privežimą jurėmis maisto produktų Vokietijon, mano badu ją priversti pasiduoti, o jai pasidavus, turėtų pasiduoti ir jos draugai. Bet kaip tos tąsynės pasibaigs, kurion pusėn stos neutrališkai užsilaikančios iki šiol Rumanija ir Grekija, dabar įspėti negalima, tas paeis nuo viso karės bėgio Balkanuose ir Pietinėj Rusijoj ir Vengrijoj.

Rusija prie Austrijos rubežių Bessarabijoj, Podoliaus ir Volyniaus gubernijose, taipgi Bukovinoj ir Rytinėj Galicijoj sutraukė milžinišką armiją iš 1,500,000 kareivių ant fronto 190 mylių. Vadovu tos milžiniškos armijos yra pats caras, žinoma, vien iš vardo, nes jies pats, turbut, nedaug išmano apie karės vedimą. Ta kariumenė perėjo upę Styr į šiaurius nuo Čartorysk, traukia išilgai geležinkelio Kovel-Sarny ant Kovel. Kita gi skaitlinga kariumenė traukia išilgai geležinkelio Rovno-Kovel taipgi prie Kovel. Tikimasi, kad užpultas iš dviejų pusių skaitlingos kariumenės miestas Kovel neįstengs atsilaikyti ir sujungta austro-vokiečių kariumenė bus iš ten išvyta.

Žinovai mano, kad dabartinis rusų ir kitų talkininkų veikimas yra labai svarbus rytuose. Jeigu plianas talkininkų pasiseks, jie gali paimti viršų ir suskubinti taiką. Manoma, kad talkininkai, pradėję ant viso rytinio fronto pirmyn žengimą, mano sueiti kruvon ant Balkanų pussalio ir suvisu jį apvaldyti. Tąsyk Turkija ir Bulgarija butų galutinai įveiktos, turėtų pasiduoti, o joms pasidavus ir Austrijos padėjimas butų kritiškas, tąsyk ir Rumanija jau nepanorėtų užsilaikyti neutrališkai, nes iš karės nieko nepelnytų, jos prisidėjimas suskubintų laimėjimą talkininkų.

Ant šiaur-rytinio karės lauko, apielinkėse Rygos, eina vien artilerijų imtynės. Smarkiai šaudėsi į pietus nuo Jakobštadt. Į šiaurius nuo Čartoryisk vokiečiai atakavo rusus du kartu, bet abudu jų užpuolimai tapo atmušti. Strypa paupiuose vokiečiai turėjo apleisti senasias pozicijas ir atgal trauktis. Prie Černovicų rusai apvaldė kelias svarbias iš strategiško atžvilgio kalvas ir paėmė apie tukstantį belaisvių; jiems teko 3 mašininiai karabinai ir vienas bombasvaidis.

Ir prie Pinsko pelkių rusai pradėjo priešakin žengti. Vokiečiai sako, jog jie užpuolimus atmušė, sulyg gi Petrogrado žinių, rusai apvaldė kelias vokiečių pozicijas. Aišku todėl, kad čia mušis vien prasidėjo, bet jis nepabaigtas ir iki šiol nei viena pusė laimėjimu girtis dar negali. Iš visko vienok matyt, kad neužilgo ir Rusijoj reikia laukti ko nors svarbesnio vietoj, kaip iki šiol, mažų susirėmimų ir artilerijų besišaudymų.

Ant piet-vakarinio karės fronto, taigi prie Italijos rubežių, svarbesnio nieko neatsitiko, čia buvo vien mažai priešingų kariumenių susirėmimai. Prie Dossocasina, Col di Lana ir ant Rambon kalno šono austrai mėgino žengti pirmyn, bet visur jie tapo atgal atmušti. Kitur šaudėsi vien artilerijos.

Iš Berlino pranešama, buk italai Šiaurinėj Afrikoj, Tripolis kolionijoj tapo sukilėlių vėl sumušti ir iš krašto vidurių į pajurius nuvyti, laikosi vien pakrantėse iki kol siekia jų kariškų laivų kanuolių šuviai. Bet iš kitų šaltinių patvirtinimo tos žinios nėra.

Ant vakarinio karės fronto svarbesnių mušių nebuvo, jie Kalėdoms apsistojo ir dar priešingos kariumenės veikti nepradėjo tikrai; jeigu pasitaiko kur susirėmimai, tai menki, abidvi pusės dar, matyt, apvaikščioja Kalėdų ir Naujų Metų šventes. Bet, kaip manoma, jos rengiasi prie svarbesnio veikimo.

Afrikoj angliška kariumenė vokiškoj kolionijoj Kamerun užėmė miestą Jaunde ir vokiečius nuvijo pietų link.

Gana skaitlinga rusų kariumenė žengia vis giliau Persijon, kurią turkiški ir vokiški agentai stengiasi prieš rusus sukelti ir karėn įtraukti. Persija rods tai menkas kraštas, jos kariumenė menka, prastai organizuota ir apginkluota negeriaus kaip buvo Napoleono laikuose, taigi suviršum šimtas metų atgal. Visas jos svarbumas yra tame, kad ji yra ant kelio į Anglijai pirgulinčias Indijas, kur turkiški ir vokiški agentai stengiasi prieš Anglijos valdžią mahometonus, o jeigu seksis, visus indiečius sukelti.

Nors vaidai Suvienytų Valstijų su Vokietija ir jos drauge Austrija dėl skandinimo pasažierinių laivų dar nepasibaigė, ir nors Austrija, smarkiai Suvienytų Valstijų pabarta ir pagązdinta pertraukimu dipliomatiškų ryšių, po kam paprastai eina karė, pažadėjo neskandinti pasažierinių laivų ir net skandinamiems duoti laiko pasažierių gelbėjimui, ji savo pažadėjimą sulaužė ir be persergėjimo į 5 minutas paskandino plaukiantį į Indijas anglišką pasažierinį garlaivį Persia, kuriuom keliavo ir keli aemrikonai. Žuvo suviršum 300 žmonių, o tame ir Suvienytų Valstijų konsulius Adene, kuris keliavo savo vieton. Kiti amerikonai išsigelbėjo, bet jų daiktai su laivu žuvo. To atsitikimo, žinoma, Suvienytos Valstijos negalės praleisti ir turės Austriją atsakomybėn patraukti ir dėl to pasididįs vėl vaidai su Vokietijos draugais. Kadangi prezidento Wilsono nebuvo Washingtone, tai dar nežinia, kokių priemonių jis griebsis pamokinimui Austrijos, bet tas atsitikimas, žinoma, nepataisys ir be to gana įtemptų prietikių Suvienytų Valstijų su Austrija ir už jos pečių stovinčia Vokietija.

Iš Karės Lauko.

RYTŲ FRONTAS.

RUSAI ATMUŠTI GALICIJOJ.

Londonas. Rusų armija pradėjo smarkų veikimą rytinėj Galicijoj. Mieris rusų užpuldinėjimo yra dvejopas: kad atitraukti bent dalį vokiškos kariumenės nuo Salonikų ir kad padaryti įtekmę ant kaimynės Rumanijos.

Sulyg austrų oficiališkų pranešimų, smarkus rusų atakai buvo visur atmušti. Rusų atakai buvo varomi su dideliu pasiutimu per keletą dienų ir apie jų smarkumą galima spręsti jau nors iš to, kad gruodžio 31 d. rusai atakavo nekuriose vietose po 4 ir 5 sykius tą pačią dieną. Nekuriose vietose jie pasiekė austrų pozicijų, bet buvo vėliaus atmušti.

Abidvi priešingos pusės sutraukė čia labai daug kariumenės. Reuterio telegramas praneša, kad ant fronto nuo upės Pripet į pietus austro-vokiečiai turi apie pusantro milionio kareivių.

Rusų oficialis pranešimas vienok parodo, kad austrų pranešimas kai-ką užtyli. Sulyg rusų oficialio pranešimo, rusai laike šių mušių užėmė kaimą Chriazi, ant kairiojo kranto upės Styro, o ant upės Dniestro ir prie Rumanijos rusai pasiekė teutoniškų vielinių tvorų, persimušė per jas ir sustiprino ten tokiu budu užimtas vietas.

MUŠIAI RANKA-RANKON.

Amsterdamas. Telegramai, ateinantieji čia iš Bucharesto, praneša, kad mušiai tarp rusų ir teutonų Galicijoj pasižymi nepaprastu žiaurumu: beveik visur jie eina ranka-rankon ir skerdynė todėl yra baisi. Du šimtai rusiškų kanuolių, ant fronto, neilgesnio kaip 5 verstai, per keletą dienų pylė ugnį į austrų pozicijas be paliovos. Nuo pusiaunakčio panedėlyj iki pietų utarninke austrai atmušė 27 rusų atakus.

Nepatikrintas gandas iš Rymo praneša, buk Rumanija sutraukė 3 korpusus (120,000 vyrų) kariumenės ant Bulgarijos rubežiaus.

VAKARŲ FRONTAS.

ANGLAI PAIMA TRANŠĖJAS.

Londonas. Paskutinėj dienoj senų metų anglai užėmė dalį vokiškų tranšėjų netoli nuo Armentieres, Francuzijoj.

Francuzų oficialis pranešimas nuo sausio 1 d. skelbia, kad francuzų artilerija sunaikino vokiečių pozicijas į šiaurius nuo upės Aisne. Vosges kalnuose vokiečiai buvo mėginę pereiti atakan, bet buvo pilnai francuzų atmušti.

FRANCUZŲ SUBMARINAS ŽUVO.

Paryžius. Francuzų admiralija praneša, kad laike mušio su austrų laivais žuvo francuzų submarinas Monge Adriatiko jurėse. Dalis įgulos tapo išgelbėta. Laike mušio austrų hydroplanas tapo sunaikintas. Kitas francuzų submarinas nuskandino austrų laivą su amunicija.

RUSŲ FRONTAS.

RUSAI VARO AUSTRUS ATGAL.

Londonas Naujus Metus rusai pradėjo milžinišku užpuolimu ant teutonų fronto. Rusai varo pirmyneigą ant fronto apie 225 verstus ilgio, pradedant nuo Čartoryisko, taipgi Vilniaus gub., ir net iki pačiam Rumanijos rubežiui.

Šiaurinėj šio fronto dalyj, kaip šrodo, rusai stengiasi pasiekti svarbaus geležinkelių mazgo, miesto Kovel. Pietinėj dalyj fronto rusai užgriebė austrų tranšėjas ir augštumas apielinkėse Bukovinos sostinės Czernowitz.

Nekurie Londono kariški expertai spėja, kad šis naujas rusų žingsnis bene yra dalis gudriai apgalvoto pliano. Stipriu smugiu šioje vietoje rusai gali sulaužyti, taip sakant, pačią nugarą teutoniškųjų linijų Balkanuose. Privatiškos žinios praneša, kad teutonai jau traukia savo kariumenę atgal iš Serbijos.

RUSŲ PRANEŠIMAS.

Petrogradas. Rusų oficialis pranešimas iš sausio 2 d. paduoda sekančias žinias:

"Rygos apskrityj ant Baldon keliio pusėtinas šaudymas pasitaikė, kuriame dalyvavo vokiečių apšarvuoti automobiliai. Distrikte į pietus nuo Jakobstadto ir netoli nuo Podunai farmos buvo smagus artilerijos ir karabinų šaudymas. Apielinkėse Panavėžio-Dvinsko geležinkelio vokiečiai mėtė į musų tranšėjas rankines granatas ir dūmines bombas.

"Į šiaurius nuo Czartoryjsko priešas du sykiu atakavo musų fortifikacijas, bet gavo didelių nuostolių ir tapo atmestas atgal į savo locnas tranšėjas. Męs užgriebėm 1 aficierą ir 70 vyrų.

"Ant upės Stripos fronto, Galicijoj, priešas po musų spaudimu buvo priverstas atšokti atgal į naujas fortifikuotas savo pozicijas. Ypatingai žiaurus susirėmimas pasitaikė netoli Czernowitz, Bukovinoj, kur męs užėmėm keletą augštumų ir užgriebėm 15 aficierų, 855 kareiius, 3 kulkasvaidžius ir vieną bombų mortirą."

AUSTRŲ PRANEŠIMAS.

Vienna. Austrų oficialis pranešimas nuo sausio 2 d. paduoda sekančias žinias apie tą patį rusų frontą:

"Priešas taipgi pradeda užpuldinėti ant generolų Pflanzer ir Baltin ant Besarabijos fronto. Priešas, po dviejų nepasekmingų atakų Naujų Metų naktyje ir po vieno atako Naujų Metų dienoje, šiądien apie 1 val. pradėjo naują ataką ant musų tranšėjų netoli Toparantz Atakas tapo atmuštas po ranka-rankon mušio.

"Dvi valandi vėliaus, tame pačiame apskrityj šeši priešo pulkai (apie 24,000 vyrų) pradėjo žengti pirmyn. Didesnė jų dalis tapo atmušta. Mušis šioje vietoje dar tebeeina, vienas musų batalionas (1,000 vyrų) dar vis kovoja. Priešo nuostoliai yra nepaprastai dideli.

"Naujų Metų ryte musų frontas prie upės Stripa, į šiaur-ryčius nuo Bučač, buvo nepasekmingai užatakuotas. Atakai prieš musų tranšėjas į šiaur-ryčius nuo Kurkanow taipgi nepasisekė. Skaitlius paimtų belaisvėn Galicijoj laike vienos savaitės pasiekė 3,000. Į pietus nuo Dubno mažesni atakai tapo atmušti."

JURĖSE.

NUSKANDINIMAS LAIVO PERSIA.

Londonas. Apie 300 žmonių žuvo, kuomet submarinas torpedavo ir nuskandino laivą Persia, plaukusį iš Anglijos į Indias. Laivas nuskandinta netoli miesto Alexandria, Viduržemio jurėse. Iki šiolei nežinia tikrai, keno submainas tą padarė—Vokietijos ar Austrijos. Tarp Persios pasažierių žuvo trįs amerikonai. Vienas iš jų yra Robert N. McNeely, amerikos konsulis, važiavusis užimti savo vietą Adane. Ar jis išsigelbėjo, to kol kas nežinia.

Londonan pranešta, kad "beveik visi pasažieriai žuvo." Kuomet šitie žodžiai rašomi, dar nėra tikros žinios, ar Persia tapo nuskandinta be persergėjimo. Torpedavimas padaryta vienok taip netikėtai, kad tik keletas valčių spėta nukeisti su pasažieriais, o kiti visi žuvo sykiu su laivu. Persia tapo nuskandinta pereitos savaitės ketvergą, netoli nuo inėjimo įSuezo kanalą. Laivo savininkai pranešė, kad Persia nevežė jokios amunicijos nei ginklų. Iš Londono ji išplaukė gruodžio 18 d. ir, plaukdama į miestą Bombay, Indijose, sustojo prie Gibraltaro ir užsuko į francuzų uostą Marseilles gruodžio 26 d. Čia ji paėmė dar kelias dešimts pasažierių ir didelę daugybę krasos suntinių į Indijas. Tarp jos pasažierių buvo daugelis Anglijos valdininkų, plaukusių užimti savo vietas Indijose, taipgi 86 moterįs ir 25 kudikiai.

Amerikos konsulis Londone, Mr. Skinner, kal kas, nepridavė jokių tikrų žinių Amerikos valdžiai. Tuom tarpu jis telegrafavo Amerikos konsuliui Alexandrijoj, prašydamas jo sužinoti apie likimą konsulio McNeely. Jeigu jis, ar koks kitas amerikonas žuvo, kils vėl ginčai tarp Suvienytų Valstijų ir Austrijos ir Vokietijos, nes šios abidvi viešpatijos yra užtikrinę Ameriką, kad jos netorpeduos daugiaus pasažierinių laivų be persergėjimo.

AMERIKOS KONSULAS ŽUVO.

Londonas. Robert N. McNeely, Amerikos konsulas, važiavusis laivu Persia, nesurastas ir pranešama, kad jis žuvo sykiu su laivu Persia. Kitas amerikonas išsigelbėjo. Telegramai praneša, kad laivui Persia neduota jokio persergėjimo ir kad submarinas visai neišplaukė paviršėn, todėl, kol-kas, nežinoma, kuriai viešpatijai jis priklausė.

Alexandrion pribuvo 158 pasažieriai, kuriuos surankiota jurėse. Apskaitliuojama, kad 250, ar daugiau, žmonių turėjo žuti.

Jeigu žinia apie žuvimą Amerikos konsulio pasitikrins, Amerika turės ką nors aštresnio padaryti, nes tai butų jau tiesioginis Amerikos įžeidimas.

IŠ AMERIKOS.

TEISMAN PATRAUKTI PARSIDAVĖLIAI.

New York. Teisman tapo patraukti vėl keli žymųs politikieriai už parsidavimus vokiečiams, rengimą streikų ir trukdymą visokiais budais darbo amunicijos dirbtuvėse. Apskųsti yra: kongresmanas Illinois valstijos Fr. Buchanan iš Chicago, H. Robert Fowler, buvęs kongresmanas Illinois valstijos, Frank S. Monett, buvęs generališkas prokuratorius Ohio valstijos, Jacob C. Taylor, prezidentas organizacijos Labor National Peace Council, Franz von Ritelen, Vokietijos valdžios agentas ir jo padėjėjai David Lamara, H. B. Martin ir Herman Schulteis. Manoma, kad parsidavėlių yra daugiau net Suvienytų Valstijų kongrese.

VĖTROS IR SNIEGO PUSTYMAI RYTUOSE.

Visuose rytiniuose kraštuose, nuo Louisianos pradedant, gruodzio 29 d. siautė vėtra ir sniego pustymai, kurie sutrukdė susinešimus visuose rytiniuose Suvienytų Valstijų kraštuose. Smarkiausiai siautė Ohio klonyj; smarkus buvo mieste Cleveland. Telefonų ir telegrafų vielos tapo nutraukytos.

San Francisco, Cal. Antrą šių metų dieną siautė čia didelė vėtra. Kiek iki šiol žinoma, laike jos siautimo žuvo tik vienas žmogus, bet už tai daug žmonių sužeista. Taip nuostoliai, vėtros padaryti, mieste San Francisco ir jo apielinkėse yra nemaži.

PAN-AMERIKONIŠKA KONFERENCIJA.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų užsienių ministeris Lansing mano sušaukti Pan-Amerikoniškos unijos, kurion priguli ir Suvienytos Valstijos, konferenciją, kuri turi išrišti nesutikimus Amerikos republikų dėl rubežių. Bus taipgi nutarta uždrausti ginklų ir amunicijos gabenimą kokios nors ryšies revoliucijonieriams, vistiek, kur revoliucijos Amerikoj nekiltų.

SUDEGĖ PASAŽIERINIS GARLAIVIS.

Muskegon, Mich. Plaukiojantis tarp Milwaukee ir Muskegon garlaivis Nyack savo dokuose sudegė. Garlaivis tas buvo vienas iš seniausių ant Michigano ežero; padirbtas jis 1878 metuose; padirbimas jo atsiėjo 100,000 doliarių. Turėjo jis 1888 tonus įtalpos.

TAIKYTOJAS NAMON SUGRĮŽO.

New York. Garsus Amerikos milionierius Ford, užsimanęs sutaikyti karę vedančias Europos tautas, nieko ten nenuveikęs, nes už milionus ne viską pirkti galima, sugrįžo atgal norvegišku garlaiviu Bergensfjord, kuris New Yorkan atkako Naujų Metų dieną.

AUSTRIJOS PAŽADĖJIMAS.

Washington, D. C. Ant Suvien. Valstijų protesto dėl paskandinimo itališko pasažierinio garlaivio Ancona, su kuriuom žuvo ir keli amerikonai, Austrija pripažino kaltę savo povandeninio laivo vadovo, pažadėjo jį nubausti, išmokėti atlyginimą nukentėjusiems amerikonams, bet nenori imti atsakymo už jų daiktus ir už žuvusius ne amerikonus.

IŠLAIDOS KELIAMS.

Nors Suvienytos Valstijos išleidžia milžiniškas pinigų sumas dirbimui ir taisymui paprastų kelių, daugiau negu koks nors kitas kraštas, turintis puikius kelius, kaip Francuzija arba Vokietija, bet paprasti keliai čia ne kam tikę. Sekantiems metams reikalaujama kelių dirbimui ir taisymui vien reikalingų mašinų už pusę miliardo doliarių.

KARĖS PASEKMĖS.

Karė Europoj, nors Amerikos neveda, atsiliepia ir Amerikoj, ypač tai jos iždas pajunta; dėl karės pasimažina iždo įplaukimai iš muitų nuo įgabenamų prekių. Iš muitų 1913 m. Suvienytų Valstijų iždas turėjo įplaukimų $11,127,638, 1914 m. (karė prasidėjo rugpjučio mėn.) įplaukimų buvo jau tik $9,147,600, o pernai tik $6,433,483.

DIDELI ŠALČIAI VAKARUOSE.

Washington, D. C. Paskutinę senųjų metų dieną valdžios oro biuras pagarsino žinias apie nepaprastai didelius šalčius vakaruose. Lindnere, Wyoming, termometras rodė 21° žemiau zero. Šaltoji vilnis nuo Kanados eina rytų link. Vermonte buvo 16° žemiau zero. Naujos Anglijos valstijose yra taipgi nepaprastai dideli šalčiai.

BUVĘS MEXIKO PREZIDENTAS HUERTA OPERUOTAS.

El Paso, Texas. Pasitraukęs nuo vietos, reikalaujant Suvienytų Valstijų prezidentui Wilsonui, buvęs Mexiko prezidentas, Victoriano Huerta, kuris čia gyvena, sunkiai serga ir tapo operuotas ir kaip užtikrina jį operavęs Dr. M. P. Schuster, yra labai blogame padėjime.

PLĖŠIKAI UŽPUOLĖ MILIONIERIŲ.

South Bend, Ind. Plėšikai įsiveržė kason milionieriaus ir alaus leidėjo Henry Muessel ir norėjo kasą ištuštinti, o radę prie kasos Muesselį ir jo šoferį, Fr. Chrobot, abudu nušovė, o 15 metų Muesselio sunų pavojingai pašovė.

GATVEKARIS UŽBĖGO ANT BARJEROS.

Pittsburg, Pa. Pilnas žmonių karas užbėgo ant barjeros ir smarkiai susitrenkė. Užmušta prie to vienas žmogus, o sunkiai sužeista 42, o lengviau 50.

NAUJA LIGA.

Boston, Mass. Bostone ir apielinkėse tarp vaikų siaučia kokia nauja liga, nuo kurioss mirė jau šeši vaikai.

GAISRAS.

Riverside, N. J. Gaisrai išnaikino dalį William F. Taube pančiakų dirbtuvės. Nuostolių ugnis pridirbo ant $250,000.

GYVI SUDEGĖ.

Traverse City, Mich. Sudegė čia Farmers Inn hotelis, o jame 3 žmonės. Hotelio savininkas, H. Kinter, buvo išsigelbėjęs, bet jis sugrįžo svečius gelbėti, tai juos begelbėdamas, ir pats žuvo.

POLITIKOS SAVAITĖ.

Didžiausios politiškos Amerikos partijos jau pasirinko vietą savo konvencijoms, kuriose bus nominuojami kandidatai į prezidentus. Republikonų partija laikys savo konvenciją Chicagoje birželio 7 dieną. Kiek vėliaus demokratų partija turės savo konvenciją St. Louis, Mo.

Trečia žymi partija—progresistai,—kurią sutvėrė Rooseveltas, perskeldamas republikonų partiją pusiau 1912 metais, dar nepasiskyrė nei laiko, nei vietos savo konvencijai. Ir nežinia, ar persiskirs.

Šių metų prezidentiški rinkimai, ištikro, bus žingeidųs. Kaip žinome, dabartinis prezidentas Wilson laimėjo rinkimuose tik todėl, kad republikonų partija suskilo ir Rooseveltas, norėdamas sumušti Taftą, įsteigė savo locną partiją. Bet Roosevelto partija, kaip pasirodo, niekados negali sumušti suvienytos demokratų partijos. Negali to padaryti ir republikonų partija, pakol Rooseveltas laiko atitraukęs dalį jos narių.

Todėl abiejose partijose, pas republikonus ir pas progresistus, matoma noras susivienyti atgal. Rooseveltas apreiškia norą grįžti atgal, jeigu tik nepatinkami "bosai" bus nuo vadovystės prašalinti. Republikonai norėtų susitaikinti su progresistais, kad sumušus ateinančiuose rinkimuose demokratų partiją.

Tam tikslui republikonų nacionalis komitetas išleido šią savaitę atsišaukimą, kuriame kviečiama progresistus dalyvauti Chicagos konvencijoj.

Rasite, iš tų miltų ir bus pyragai, ir Rooseveltas nieko geresnio nepadarytų, kaip pataisęs tą, ką 1912 m. jis sugadino.

Įdomus taipgi padėjimas demokratų partijoj. Menama, kad dabartinis prezidentas Wilsonas vėl bus kandidatu antrai tarnystai. Jo didžiausiu remėju pereituose rinkimuose buvo M. J. Bryan'as. Bet dabar Bryan'as nesutinka su Wilsono politika ir išstojo iš jo kabineto, viešai Wilsoną papeikdamas.

Senis Bryan'as, tris sykius buvusis kandidatu į prezidentus, rasite, mėgins ir ketvirtu sykiu "runyt." Todėl spėjama, kad demokratų partijoj gali įvykti toks pats skilimas tarp Wilsono ir Bryano šalininkų, koks buvo 1912 metais tarp Tafto ir Roosevelto šalininkų.

Republikonams tas, suprantama, butų labai smagi naujiena.

Varsois.

IŠ VISUR.

|| Švedijos valdžia uždraudė išgabenti cinką svetur, kurio ypač Vokietija dabar reikalauja.

|| Kaip pranešama iš Petrogrado, Kalėdų dieną latviai liuosnoriai išžudė tris regimentus vokiečių kariumenės.

|| Sekdama Suvienytų Valstijų pavyzdį, ir Vokietija pripažino Mexikoj Carranzos valdžią. Vokietija ir išpradžių buvo neprielanki Villai.

|| Laikraštis Hestia praneša, jog Francuzija ir Anglija vėl paskolino Grekijai 10 milionų frankų.

|| Iš Londono pranešama, buk Vokietijos karės ministeris uždraudė iš Vokietijos svetur gabenti knygas ir raštus mediško turinio.

|| Anglijos valdžia pakėlė Rusijos carą į Anglijos fieldmaršalus, nors, žinoma, jis niekados nebus vadovu Anglijos kariumenės.

|| Prie Scilly salos laike smarkios vėtros paskendo su visais žmonėmis garlaivis Miguel Bentnire. Įgula jo susidėjo iš 42 žmonių.

|| Francuzai Salonikuose suėmė visus sąnarius konsuliatų Vokietijos, Austrijos, Turkijos ir Bulgarijos ir juos pergabeno ant francuziško kariško laivo.

|| Iš Amerikos Paryžiun atėjo 480,000 siuntinių su dovanomis talkininkų kareiviams, besimušantiems su vokiečiais Belgijoj ir Francuzijoj.

|| Baltosiose jurėse įšalo suviršum šimtas laivų, daugume angliškų, francuziškų ir amerikoniškų. Ten turės jie perleisti žiemą, nes nuo ledo išliuosuoti negalima.

|| Pietinėj Lenkijoj, austrų valdžia visiems vaitams prisakė panaikinti visas rusiškas antspaudas ir įvesti naujas su lenkiškais parašais ir lenkiškais ženklais. Visi raštai turi but vedami lenkų kalboj.

|| Grekijos karalius Konstantinas tapo operuotas. Tą darbą atliko vokiški specialistai: profesorius Strauss ir profesorius Esselberg. Savo krašto daktarams karalius, matyt, neužsitikėjo, todėl pasikvietė vokiečius.

|| Nelaisvių stovyklose Siberijoj, dėl blogo ir neužtenkančio maisto ir blogų sanitariškų sąlygų, tarp nelaisvių pasibaisėtinai siaučia visokios epidemijos. Stovykloj Novo Nikolajev vien nuo šiltinių pasimirė 7,000 nelaisvių vokiečių ir austrų.

|| Kaip pranešama iš Rymo, Montenegro gyventojus pasiekė badas, daug žmonių miršta nuo bado, nes Austrijos kariški laivai skandina laivus, maistą gabenančius, o Montenegro nevaisinga žemė negali ir geriausiuose metuose savo gyventojų išmaitinti.

|| Nors palengva, bet moteris griebiasi vis naujų profesijų, kokios pirmiaus joms buvo uždadarytos. Danijoj dabar 8 jaunos moterįs mokinasi teoliogijos, kad paskui galėtų užimti pastorių vietas. Danija vienok yra protestoniškas kraštas, katalikiškuose dar į kunigus jų neleis.

|| Vokietijos valdžia apsunkino kelionę Vokietijon amerikonams ir kitiems svetimų kraštų piliečiams. Dabar jau neužtenka Amerikos valdžios išduotų pasportų, bet jie turi but patvirtinti vokiškų konsulių arba vokiško ambasadoriaus, kuriems turi pristatyti tris savo fotografijas. Norintis Vokietijon keliauti turi prirodyti, kad ten keliauti jam butinai reikia, turi paduoti ir adresus tų, kuriuos jis Vokietijoj mano atlankyti.

|| Francuzijos karės reikalams paskolai užsirašė norinti skolinti ant 14,500,000,000 frankų. Užsirašiusių yra ir Šveicarijos, Hollandijos, Ispanijos, Argentinos ir iš kitų kraštų. Vokietijos gi paskolai karės reikalams pasiūlyta 11,111,900,000 markių.

|| Iš Berlino pranešama, buk Italijos karalius Victor Emanuel tapo austrų granatos sunkiai sužeistas ir gydosi ligoninėj. Iš ten taipgi pranešama, buk už susinešimus su priešais tapo sušaudytas vienas itališkas generolas, karaliaus draugas.

|| Poznaniaus provincijoj, prie stacijos Beutschen iššoko iš bėgių traukinys, gabenantis po Kalėdų ant karės lauko vokiškus kareivius, paleistus pasisvečiuoti namon. Užmušta prie to 18 kareivių, o sunkiai sužeista suviršum 40. Mat kareiviai žuva ne vien nuo priešų šuvių.

|| Sugrįžusi nuo karės lauko Europoj moteris, Dr. Helena Nolen, sąnarė Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugijos, užtikrina, jog nuo karės pradžios iki šiol 40,000 talkininkų kareivių nustojo regėjimo. Matyt bombos ir granatai tokiai daugybei žmonių akis išplikino.

|| Lenkiškas laikraštis Dziennik Związkowy pagarsino žinią iš Kievo, buk vokiečiai iš Vilniaus išgabeno abrozdą Stebuklingos Motinos Dievo Aušros Vartų ir buk jį išgabenant buvo smarkus, kruvini susirėmimai vokiečių kariumenės su katalikais ir stačiatikiais, kurie abrozdo duoti nenorėjo.

|| Kaip pranešama iš Stockholmo, pabėgę iš savo namų Petrogradan žydai gavo valdžios prisakymą tuoj iš ten išsinešdinti. Tai klausimas, kur jie gali bėgti ir prieglaudos jieškoti? Rusijoj jie gyventi negali, o visi kraštai, kur jiems buvo leista gyventi, yra jau vokiečių rankose. Tai pati valdžia stumia Rusijos žydus į vokiečių glėbį.

FORDAS IR JO ŽMONA.
Garsus automobilių išdirbėjas nesenai sugrįžo iš Europos, kur jis manė kariaujančias tautas taikinti, tik tos jo visai neprisileido.

|| Austrijoj ir Vengrijoj valdžios išleista padavadijimas, kuriuom uždrausta valgyti į dieną daugiau kaip pusę svaro duonos, ryžių, miežių, žirnių ir t.t.; vien sunkius darbus dirbanti darbininkai gali suvalgyti daugiau, bet ne daugiau kaip 300 gramų, bet ir tokiai malonei turi išgauti valdžios leidimą.

|| Kadangi vokietys be alaus negali apsieiti, o dėl apsunkinto privežimo miežių, kainos pabrango, tai Vokietijos valdžia leido leidėjams pakelti alaus kainas. Muencheno (jis yra centras alaus produkcijos ne vien Vokietijoj, bet visame sviete) alaus leidėjai vienok pagarsino, kad jie kainų nepakels, jos pasiliks tos pačios, kokios ir prieš karę buvo. Prieš pabrangimą alaus protestavo ir Muencheno gyventojai.

|| Vokietijos chemikai išrado budą dirbimo medvilnės, kuri reikalinga sprogstančios medvilnės dirbimui. Iš ko yra daroma ta padirbtoji medvilnė, to negarsino, bet arti jos dirbėjų stovinti užtikrina, jog ji yra pigi, o medega, iš kurios ją dirba, visur yra giriose. Bremos vaizbos rumo prezidentas sako, jog ir po karei Vokietija nereikalaus visai gabenti medvilnės iš Amerikos, nes turės pakaktinai ją užvaduojančios dirbtinės.

|| Prasidėjus karei, iš Vokietijos universitetų tapo prašalinti studentai, paeinanti iš kraštų, su Vokietija karę vedančių. Daugiausia prašalinta studentų iš Rusijos ir jų dabar nepriima, priima vien bąltus (vokiečius, paeinančius iš Latvijos), bet ir tie turi išsidirbti valdžios leidimą, nes bijomasi, kad latviai į Vokietijos universitetus nepakliutų. Šiam pusmečiui bąltams, norintiems Vokietijos universitetus lankyti, išduota 69 leidimai.

|| Laikraštis Wiener Reichspost praneša, buk per visą karės laiką Francuzija Serbijai ir Montenegro mokėjo pašelpą kas mėnesis po 35 milionus frankų auksu, bet buk Serbija montenegrams jų dalies mokėti nenorėjo, vien įsikišus Rusijos ambasadoriui išmokėdavo jų dalį neturinčiais didelės vertės Serbijos popieriniais pinigais, bet už pirktus Serbijoj produktus Montenegro visuomet auksu mokėti turėjo.

Iš Kuršės.

"Naujoj Liet. Zeitungoj" vokiečių kariškas korespondentas Von Koschuetzki pasakoja apie tai, kokiu budu vedama karė apielinkėse Mintaujos ir Ilukštos, Kuršėje.

"Vakar—rašo jis—bildėjo kanuolės prie Ilukštos ir prie Ilsen ežero be perstojimo. Nesenai patikrino nekursai rašėjas nuo vakarinių karės lauko, jos ne graujančios, bet lojančios ir aš beveik norėčiau tenlink nukeliauti ir savo ausimis pasiklausyti. Nesa šičion prie musų netur jų balsas nei menkiausio panašumo su šunies lojimu. Šičion griauja jos lygiai taip, kaip pirm imtmečių ir jų provyjimas veikiaus panašus žaibo įkirtimui, ne kaip unies įkandimui. Jų grovimas aiškiai atskamba per sniego pustymą, nes męs turim šičion jau visą nedėlią tikrą žiemą. Šiądien turim adrėkį ir miglotą orą, o per tai atsieina, kad kovos tranksmas mažumą atleidė.

Vakare.

Temstant ėjau per lauką ant pievos link, o už pievos yra anglininkas, kur anglįs daromos. Ant augštumos dega bivako ugnis prie vienos buro padvarijos. Vienas kananėras meta čielas plauskas į ugnį ir liepsna mušas muro augštume. Šičion yra dešimt vyrų prie arklių lazarieto, kurs šitoj padvarijoj pavietavotas ir šitiems vyrams nor jis toj ugnyj vakarienę virti. Riebų jautį galėtumei toj ugnyj .epti, jei tokį turėtumei ir jei kukorius butų, kuris išmanytų jį ant jėšmo pamauti ir kaip reikiant sukinėti.

Bet ten ant anų kalnelių tur jie tik karvėnos ir ropučių ir visi verda prie tų namelių, kuriuose kvatėrą tur.

Pas vieną duobę ateina jie vandens parsinešti, pavieni ir keli kruvoj, nes prie daugiausių padvarijų nėra nei šulinio.

Prie vienos padvarijos yra jie sieną pasidarydinę iš jaunų eglių ir taip išsižiuri, kaip kad koks eglaičių kupčius čia savo pardavimo vietą įsitaisęs butų.

"Męs neturim stubos," tarė jie, "todėl pasitaisėm sau užlaidą nors taip ilgai, kol musų kvartėra įtaisyta bus."

Ant sekančios padvarijos yra moderniškas ukininkas gyvenęs. Ten matom vėjo motorą, kurs lengvam vėjui pučiant namines girnas, o stipresniam vėjui pučiant, kulimo mašiną varo. Ten yra ir plumpa, nes šičion šulinys. Šiaip yra šičion puiki šalis, pilna atmainų. Vaisingi laukai tarp girių ir pievų. Tai matoma iš didžiųjų beržių, tai matoma ir iš tambiųjų ropučių, kurias visas skelti reik, nes šiaip neišverda.

Kaip Jie Anglis Daro.

Grįždamas aplankiau aš anglininkus. Tai komanda iš 30 vyrų su trimis unteraficierais ir vienu feldfebeliu iš tulų regimentų. Apie 20 vyrų kerta medžius (tik nesveiki medžiai tam imami), supjausto ir suskaldo malką, o kiti sukrauja kruvas, apipila tas žemėmis, uždega ir prižiuri, kad pritinkančiai rusėtų, kolei kaip reikiant į anglis pavirsta. Arba jie padaro ypatiškas skyles, kaip veik požemine ugnis išgesti grumzdžia. Trunka dešimt iki dvylika dienų, kol tokia kruva surusėja. Tada kruva išardoma ir medžio anglis išvažinėjamos į visas šalis, į musiškių strielčių grabes. Nes šitos medžio anglįs šildo, ale jos neišduoda dumų ir taipo maskoliai nemato, kur musiškiai užsilaiko. Anglininkai yra sau užlandą pasibudavoję, kuri visų menkiausiai taip maloni, kaipo mano gyvenimas, tik tuom skirtumu, kad ten nereikja saugoties su žvake per arti prie plyšės prieiti, per ką vėjas žvakę užpučia, kaip tai mano gyvenime dėsties.

Vyriausis anglininkas lipa mediniais klumpiais ant rusiančiosios anglių kruvos, idant sopagų padus nesusidegintų. Jis džiaugias man jį jo tarmėj užkalbininant, tai esti lenkiškai. Vienok savo karės prityrimus pasakoja jis vokiškai:

"Pernai žiemą Karpatuose buvo baisiai prasti pasilaikymai. Vis iki patronų tarbų po sniegus braidyti ir vis šalta. Prie to tuli kojas nušalo. Ale šičion yra gražu."

Jis visai pakajingas savo likimu. Gauna pasivalgyti, tur šiltą užlandą ir pilną pypkį—o kas vyriausia, neprietelis neperarti, nesa šitas anglininkas jau du kartu nepermaloniu budu su neprieteliu kulkoms susipažinti gavo.

4 Novemberį atkeliavau į Knookenhusenwinkel prie Dūnos, kurios vietos pasisavinimas pirm nedėlių ausidavė ir kuriam aš pats pribuvau. Tuokart gulėjo priešakiniai sargai už visokių krumų, tvorų bei butų kampų ir maskoliai kuone kasdien pabandė per Dūną perciti, kurios giluj įtaką nuo stačiųjų krantų niekaip įžiurėt negalėjo.

Dabar traukias kilometerių ilgos strielčių eiles palei vandenį ir prie augštojo kranto yra kitos eiles kuone gatavos, iš kurių nevien pačią upę, bet ir maskolių vietas gerai apmatyti galima.

Viens gendrolštabo aficieras veda mus tarp vielinių tvorų ir visokių painių ant toliaus į užpakalį link gulinčių laukų, ant kurių vis dar miežių ir linų randasi.

Grabėse.

Iš miglos pasikelia du sušaudytu malunu. Potam atsiranda šviesa ir męs turim pasiskubinti, idant iš valsčiaus maskoliškųjų kanuolių pasitrauktum ir musiškių grabes atsiektum. Dabar einam per kapčius bei kalnelius, per akmenius ir molio tyrą, kurioje viens mano sopagų atkulnių bekyšąs pasiliko. Kaip veik ties kokia negata a vieta musų galva per grabes kraštą išsikelia, tuojaus ir atlekia kokia neprieteliška kulka, bet musų strielčiai stovi ramiai prie šovimo skylių ir daboja, ar nepasiseks neprietelį nutiekti. Prie kiekvieno guli kruvele tuščių patronų, iš ko matoma, kad jie gerai uždaboja.

Viens beiras dumplena savo pypkį. "Namie turiu penkis sunus," sako jis, "kada tie priaugę bus, eis geriaus."

Toliaus guli uzarai ant sargybos. Jie yra geros dumos. Už jų, jųjų užlandoj, žėria anglįs ir yra šilta.

Matant, kaip neprietelių ugnyje drutos vietos išbudavojamos ir viskas taip davadniai sekas, pamislyji: musų dėl galėtų karė dar kelis metus trukti. O tačiau tur kiekvienas krikščionis velyti, kad kuoveikiausiai pakajaus įvyktų ir vėl plugas bei dalgis žegnonėje dirbtų.

Prie Mintaujos.

Antrą rytą važiavom toliaus Mintaujos link. Iš tolo atskambėjo kanuolių grovimas, vienok nebuvo suprasti, iš kur tai atskamba, ar nuo Dūnos, ar nuo Misos. Tai buvo ta pati šalis, per kurią pirm šešių nedėlių važiavau ir lygiai kaip tuokart pajutau ir šiądien kuoskaudžiausiai, kad šita šalis taip žmonių apleista. Apstingoji rugių daga stovėjo vis dar mandėliuose sustatyta ant lauko. Nematai žaliuojančių ir šviežiai apsėtų laukų, bet išbarstytieji grudai yra sudygę bei sužėlę ir toktai tur per žiemą suputi. Miežiai, avižos, linai, morkos, kopustai stovi kuone visai užpustytos ant laukų ir visi tie gražieji nameliai, dvarai ir daržai yra tušti ir gali adynas važiuoti, nei vieno žmogaus nematęs.

Ant augštumos prie Kurmių dvaro sustojau, idant antrą vežimą palaukčiau. Prie to patėmyjau pasijudinimą prie lango ir įžengiau į vidų. Maža mergaitė šluoja pributi, gražus jaunikaitis eina per kiemą ant staldo link. Gaspadorius šiuva pleškes ir gaspadinė darbuojas kuknėj. Ji yra rauplėta ir negraži, o tačiau rodos man šičion vislab taip malonu ir gražu, pilna gyvasies. Tai žmonės, kurie tulam pirm karės šičion per viršų rodės esantis, Latviai, kuriais vos susikalbėti galiu, o tačiaus yra jie dabar šičion draugiausias bei vertiniausiais skarbas. Niekados man taip labai aiškiai nepasirodė, kad tik žmogus padaro pustą kraštą malonų ir vieta tikro žmoniško krutėjimo. Ir pat augščiausioj kulturoj buvusį žemė pavirstą greit į pustynę, kaip tiktai žmogus pasitraukia."

Karė ir Papirkimai.

Žingeidžią žinią—ir reik manyt su savotišku tikslu—paduoda tilžiškis laikraštis 'Dabartis.' Jis aiškina, kaip talkininkai bjauriai darą, kaip jie mėginę milionais doliarių papirkti įvairias Balkanų viešpatijas, idant jos stotų talkininkų pusėn. Ji rašo sekančiai:

"Bulgarų valdžia yra pasirupinusi ištirti, kiek milionų iš rusų, anglų ir francuzų pusės yra įteikta Bulgarų politikams ir rašytojams nuo didžiosios karės pradžios. Abejotina, ar čia bus paduota pilna tų išlaidų sąraša. Bet ir taip išsirodo tų išlaidų baisiai daug. Reikia pripažinti, kad keturių valstijų sąjungos finansų ministeris yra varęs savo finansų politiką "iš didžio." Francuzijos pasiuntiniai visados yra laikę papirkimą geriausia savo dipliomatiškojo buklumo priemone. Tatai senai prirodyta italų laikraščiuose. Dabar pasaulio karė buvo progos giliau įžvelgti į panašius dipliomatiškus rusų bei anglų pasiuntinių darbus. Stačiai reikia paskaityti nuopelnu Bulgarų valdžiai, kad ji šituos tamsiuosius darbus yra sykį apšvietusi. Rods buvo senai apie juos šiek-tiek žinoma. Tiktai teisiai manantysis europietis niekados nėra sapnavęs, kad jie vykinami taip plačiai. Tur but, keturių valstijų sąjungos dipliomatai su papirkimu yra elgęsi drąsiai, kad Bulgarų valdžiai taip lengvai pasisekė susekti ir tuos, kurie yra gavę pinigų ir kiek kurs yra gavęs. Aniems ponams dabar turi nemaža skaudėti, pamačius, kad visi tie didieji pinigai išleisti be menkiausios naudos.

"Nemažiau, kaip Bulgarijoje, keturių valstijų dipliomatija yra mėginusi ir Rumanijoje pasiekti savo tikslą papirkimais. Čia ypačiai buvo vartojama rusų pinigai "apšvietimui" tam tikrųjų sryčių(kurių vadovai šiądien visiems gerai žinomi). Nors ir truksta pinigų rusų valstybės kasoje, tačiau šičion buvo elgiamasi "plačiai." Atsimename, kaip vieną dieną leidėjui tulo laikraščio iškrito iš kišeniaus mazgelis su 70,000 rublių. Ir vėl bus širdies skaudėjimo keturių valstijų sąjungai, nesa išleistieji milionai ir čia kaip neatgabeno, taip ir neatgabens pasisekimo.

"O Graikija? Tikrai dar negalima sužinoti, kiek čia keturių sąjungos nuveikta papirkimų srytyje. Bene ir ten pasiseks nudangstyti, dėl ko šis bei tas yra atsitikę, kas tuo-tarp išrodo nesuprantama. Jei ne greičiau, tai bent po karės tie dalykai pasiaiškins. Balkanų valstybių parliamentarizmas šiame pasaulio karė jau yra pasižymėjęs ne vienu ypatingumu; o sakytume, ir tuo ypatingumu, kad jame pasirodė papirkimų įtekmė. Tačiau Italija mus pamokina, kad ir be Balkanų esama parliamentariškai valdomų šalių, kame svetimas auksas atsveria svarbiausius nusprendimus. Tulas italų laikraštis patsai sulyg to yra davęs skaitlinėmis pri[illegible]tus apreiškimus, apie kurių [illegible]krybę abejoti mums nėra ko. [illegible] viskas paaiškės greičiau, negu tatai malonu butų patiems dalyvavusiemsiems tuose darbuose."

* *

Taip rašo "Dabartis." Kad viešpatijos vartoja papirkimus, arba švelniau sakant,—išduoda milionus doliarių politiškai agitacijai,—tas nuo senai visiems žinoma ir nėra jokia naujiena. Naujiena gali but štai kas:

Jeigu talkininkai įkišo tiek milionų pinigų ir visgi nei Bulgarijos, nei kitų Balkanų viešpatijų nepatraukė, tai klausimas: kiek milionų turėjo sukišti Vokietija, kuri tuos visus talkininkų plianus suardė?

STAČIATIKIŲ BAŽNYČIŲ TURTAI RUSIJOJ.

Turtingiausi Rusijoj, nors žmonės ne kartą badą kenčia, yra caras ir stačiatikiški vienuolynai, kuriuose sukrauta daugybė aukso ir kitokių brangenybių. Vienuolynams, apart pinigų, priguli taipgi milžiniški žemės plotai. Nors stačiatikiškos bažnyčios kapitalų sukontroliuoti negalima, tai nejudančius jos turtus sužinoti yra daug lengviau. 50 europinės Rusijos gubernijose, taigi išėmus Lenkiją, Finliandiją, Kaukazą ir Azijos gubernijas, stačiatikiškai bažnyčiai priguli tiek žemės, kad kiekvienam vienuoliui ir vienuolei išpuola po 43 desiatinas. Saravo vienuolynas turi žemės 31,000 desiatinų, Koševo 28,000, Soloveco 70,000 desiatinų. Dideliuose miestuose vienuolynai turi daugybę namų. Vien Maskvoj stačiatikių vienuolynai turi 146 namus, o Maskvos cerkvės turi 908 namus. Didelius pinigus gauna taipgi stačiatikių bažnyčios ir vienuolynų perdėtiniai. Maskvos metropolitas gauna algos po 81,000 rubl., Kievo 84,000 rubl., Peterburgo 259,000 rubl. Didžiausią algą gauna Novgorodo archivyskupas, nes 307,500 rubl., kuomet ant viso Rusijos gyventojų skaitliaus neišpuola nei 100 rublių metams. Vieniems mat tenka turtų perdaug, tai kitiems lieka permažai.

NEGIRDĖTAS CHAMIZMAS.

Nuo Redakcijos. Šitą korespondenciją talpiname todėl, kad pilnai sutinkame su tuom, kad nepraustaburniavimas, šlykštus koliojimaisi privalo but vejami nuo musų scenų lyginai, kaip ir iš musų laikraščių. Šiame reikale musų špaltos bus atidarytos ir antrai pusei, jeigu ji ką nors turi savo pasiteisinimui, arba atsakymui. Mums butų malonu, jeigu šiame klausime pas mus dažniau pradėtų rašyti laikraščiuose, nes musų manymu šlykštumai viešose kalbose ir laikraščiuose yra vienas iš didžiausių šios dienos blogumų.

Didžiausią laipsnį chamizmo, nepraustaburniškumo, cinizmo, žmonių mulkinimo, melo ir šmeižimo, pasiekė tulas Račkus ir kunigas Miliauckas gruodžio 26 dieną š. m. Pittstono, Pa. bažnyčios salėje. Niekuomet ir niekas, turbut, nei Lietuvoje, nei Amerikos lietuvių naujokynuose, nebuvo taip paleidę savo burnų, kaip tuodu savo "prakalbose" prieš "cicilikus ir laisvamanius." Tiek vieno, drįstančiojo save vadintis Chicagos universiteto socioliogijos studentu, tiek antro, nešiojančiojo kunigo vardą, prakalbos buvo, tarsi, besipagiriojančio žmogaus besysteminis, bemintis, purviniausias blevyzgojimas—purviniausi sakiniai, sukelią žmoguje tamsiausius jausmus, mokiną koliotis, platiną tą neestetiškumą ir chamizmą, prieš kurį buvo nekartą pakeltas balsas visų sriovių laikraščiuose Lietuvoje ir Amerikoje.

Šitai jų kalbos žiedų litanija:

Račkaus:

palaižę mokslo,
paleistuviai,
vagis,
žmogžudziai,
melagiai,
žydberniai,
gyvuliai,
šunes,
pastipsite ir t.t.

Miliaucko:

[illegible]van...liogija,
sudvabaliai,
mėšlas,
kvailiai
kvailas mokslas,
monkės ir t.t.

—Evans in Baltimore American.

KURIAM LABJAU SKAUDA.
Anglai vis rašo, kad jie "baudžia" turkus.
Karikatura parodo, kuriam iš jų labjau toji bausmė skauda, nes Anglija muša sužeista ranka.

Tai yra žodžiai, kurių bjaurisi burnos didžiausių Lietuvos ir Amerikos nepraustaburnių, o čia nepasibjaurėjo jais burna "Chicagos universiteto studento" ir katalikų kunigo Miliaucko! Ir tai ne kokioje smuklės ar, pagalios, mugės vietoje, bet pobažnytinėje salėje—salėje, kurios viršuje garbinama Dievas, skelbiama Kristaus mokslas ir artimo meilė, dalinama Švenčiausi Sakramentai. Ir tai kalbėta ne tokiems žmonėms, kaip jie patįs, arba tie jų burniojamieji "cicilistai," bet žmonėms, kurie nieko neskaito, nieko nežino ir savo kalboje be to gerai vartoja tų račkizmų ir miliauckizmų. Tai taip žmonės, vadinąsis "inteligentais" varo kulturos, krikščionybės ir švietimo darbą! Ir vtro tokiame laike, kuomet karės baisenybėse merdėja Lietuva kuomet visų lietuvių mintįs turi buti kreipiamos į pagelbos teikimo pusę, į visų sriovių vienijimo ir ateities pusę! Reikia tik atsėbėtis iš tų žmonių, kurie ten buvo, kad nei vieno neatsirado, kuris butų pakėlęs balsą prieš tokį jų pinigais pastatytos bažnyčios, doros mokyklos, jausmų tobulintojos, nužeminimą, apibjauriojimą ir išniekinimą.

Gale savo kalbos Račkus, šaukdamas kovoti su "cicilikais bei laisvamaniais," liepė "trinti tuos kirminus" ir, "kas ne katalikas ir ne vytis—"biznierius," pas tą neiti pirkti, nekalbėti ir jokio susižinojimo su jais neturėti. Kur čia sensas toje kalboje? Kad jis butų bent kiek pagalvojęs, ką jis sako, tai jis niekados butų to nesakęs. Tie jo agituojamieji žmonės ir taip kraunа pinigus į žydų, airių ir vokiečių krautuves, o jis dar juos atkalbinėja nuo saviškių. Kurlink veda tokia kalba? Norėdamas įspirti "cicilikams ir laisvamaniams," pataikė visai ne į ten, kur reikia. Jie griauna tai, ką stato musų visi galvojantieji apie Lietuvos ateitį žmonės—griauna musų ir be to mažą prekybinį biznį. Matyt, dar nepriaugta iki to, kad supratus, jog tai, ką jis stengiasi neva viena ranka prikelti, kita ranka čia pat ant vietos griauja.

Gera yra politikos partijų kova. Ji tobulina partijas, lavina žmones, išmiklina kalboje, sąmonėje, galvojime. Tokia partijų kova buvo ir bus visose tautose ir visuose laikuose ir neša naudos. Bet kur čia, tokiose prakalbose, nauda? Męs ir taip turime pakankamai chamizmo, nepraustaburniojimo, tamsybės, vaidų, keršto, neapykantos, storžieviškumo ir neišmanymo; męs nemokame ir negalime susivienyti (ką sakyt susivienyti,—bet bent susitarti) tokioje svarbioje valandoje, kaip dabartinėje. Reikia tik stebėtis, kokios turi buti tų žmonių galvos, kurios yra įsimaniusios taip gilinti musų netaikos vagą? Čia yra katalikų bažnyčios, augštųjų krikščionybės idealų ir musų tautiškumo provokacija. Čia spjaunama į tai, iš kur pačiam paskui reikia atsigerti, spjaunama į aistetiką ir dorą ir paskui norima jos mokinti.

Kiek toli gali nueiti panašus apaštalai, galima matyti ir iš to fakto, kad apšmeižimui vienintėlės Pittstono lietuvių viešosios įstaigos-knygyno buvo kas-žin keno atnešta ir padėta tuščia alaus kegė.... ir paskui tas buvo panaudota "kunigo" Miliaucko pasakymui, kad į knygyną, girdi, ineinama pro smuklę ir t.t. Pigu suprasti, kas bus atnešęs ir padėjęs tą tuščią kegę. Pittstoniečiai net spėja bene jie patįs ir bus tą bačką padėję.

Taigi griebiamasi už dirbtinų faktų savo priešų "sumušimui." Tas niekados negali gelbėti. Ar ne tas pats čia patiekiama žmonėms, už ką taip negudriai kovojama su "cicilikais bei laisvamaniais?" Jų, mat, manyta, kad išipludus, išsiblevyzgojus, kuosmarkiausiais žodžiais išsikoliojus, bus jau padaryta galas "laisvamaniams ir cicilikams," o nemanyta apie tai, kad sukelta žmonėse toki jausmai, su kuriais reiks paskui patiems kovoti ir kurie taip gausiai veda lietuvius į kriminalį suolą.

Butų labai žingeidu, jeigu koks expertas nuspręstų, ar šios prakalbos yra katalikybės, ar klerikalizmo prajovas.

Savo partijos tikslo atsiekimui nepagerbta čia nei bažnyčia, nei katalikybė, nei kunigo vardas, nei lietuvybė, nei dora ir aistetika, kurių apginėjais jie neva dedasi.

Kaip tai juokinga (jeigu neapverktina butų) matyti, kaip tai šokinėjo, lakstė po sceną, gromojo su kumštimis ir pludosi, pludosi be paliovos nesuaugęs dar studentėlis ir strapalinėjo sceną kunigas su savo pornografijos žiedais, o pats bažnyčios klebonas trynė rankas iš džiaugsmo, manydamas kokį tai smugį jis dabarties suteikia savo priešams.

Buva, tiesa, pasipludimų ir pasikoliojimų, bet sąmojingų, pataikančių į tą, ką plusta, o čia išėjo tik rėksmingas, vaikiškas, negudrus ir nejdomus plevojimas. Pittstoniečiai laike šitų prakalbų turėjo progos pasimokyti koliojimosis ir chamizmo, kurio čia ir taip netruko, o po šitų prakalbų, reikia tikėtis, dar labjau netruks.

Vardan pačios katalikybės, lietuvių bažnyčių Amerikoje ir lietuvybės reikia visiems katalikams protestuoti prieš tuos žmones, kurie panašiai skleidžia lietuvių tarpe chamizmą, blevyzgojimą ir tamsybę!

Tais dalykais "cicilizmas" anaiptol nebus sugriautas, čia bus tik nužeminta katalikų bažnyčia ir kataliko vardas—o kovoti su musų "cicilizmu" ištikro reikia...

Męs lietuviai kulturos žmonių žvilgsniu turime pasmerkti chamizmą, iš kurios pusės jis neitų—ar iš kairės, ar iš dešinės.

M. Š—us.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ PITTSBURG, PA.

TMD. vakarėlis. Sausio 2 d. TMD. 9 kuopa turėjo parengus agitatyvišką vakarėlį L.M.D. svetainėje. Buvo prakalbos, dekliamacijos, monoliogų ir t.t. Vakaro vedėju buvo J. Katkus, kuris pirmiausiai perskaitė TMD. isotriją ir trumpai paaiškino apie tos draugijos siekius. Antras kalbėjo S. Bakanas temoje "Apšvietos svarba ir kaip ją galima atsiekti." P-lė Birutė Pauliukiutė padekliamavo porą gražių dekliamacijų. J. K. Mažiukna kalbėjo apie "Mokslo Svarbą," o Kastantas Simkunas pasakė monoliogą.

Padengimui lėšų surinkta $6.14. Dar kalbėjo D. Lekavičia apie TMD. tukslus ir padekliamavo porą dekliamacijų. J. Pėžius ir p-lė M. Stankevičiutė sulošė dialiogą "Amerikos lietuvaitė," kuris labai publikai patiko. Ant galo kalbėjo dar Kazlauskas ir J. Semsis.

Publikos buvo pilna svetainė ir gražiai užsilaikė, išskiriant vieną, kuris buvo tuoj prašalintas.

Vakaro pasekmės—gana gražios: prie kuopos prisirašė 12 naujų narių: J. Semsis, M. Stočkiutė, V. Milaskienė, B. Dunas, A. Sdaukas, O. Balčaičiutė, E. Aidukaičiutė, A. Stanceuskas, A. Kardonas, F. Gutauskas, F. Leneckas ir P. Poškevičia.

Kaip girdėti TMD. 9 kuopa yra pasiryžus darbuotis ir ant toliaus. Laimingos kloties! *Reporteris.*

IŠ ENGLEWOOD, ILL.

TMD. vakarėlis. Gruodžio 31 dieną englewoodiečių TMD. 65-ta kuopa turėjo gražų vakarėlį J. Baukaus svetainėje. Apart kit-ko linksmintasi ir šokta, laukiant tų laimingųjų 1916 Naujų Metų. Kada jau priėjo dvylikta valanda, jaunuoliai bei jaunuolės sveikino savo draugus bei pažįstamus, linkėdami vieni kitiems laimingų Naujų Metų ir velino jiems buti tikrais TMD. nariais. Kaip girdėti, prie kuopos prisirašė apie penki nauji nariai.

Siame vakarėlyje taipgi buvo dalinamos ir knygos—"Širdis" ir Strazdelio Raštai. Gavusieji minėtas knygas, matyt, buvo pilnai užsiganėdinę: jų veidai buvo pilni džiaugsmo, gavus tokią dovanas.

Viršminėtas vakarėlis buvo su išlaimėjimu laikrodėlio, kurį paaukavo p. A. Gauša. Taigi jis užsitarnavo nuo kuopos už tai padėkos.

Dabar, kaip girdėti, viršminėta kuopa turi jau apie 50 narių.

Publikos buvo neperdaugiausia, bet pelno, matyt, bus gerokai. **Bijunas.**

IŠ DONORA, PA.

Gadino, bet nesugadino. Gruodžio 25 d., per Kalėdas, buvo "Jaunimo Ratelio" balius-pasilinksminimas,—Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje.

Balius buvo gana puikus, nes susirinkęs buvo daugiausiai tik jaunimas. Girtų nesimatė. Tik vienas "vyčių" kamandierius norėjo vienam iš rengėjų sumušti burną; bet pataikė visai kitam žmogui.

Už baliaus pasisekimą rateliečiai turi ištarti širdingą ačiu ir savo klebonui, kuris per Kalėdas net per du pamokslu garsino balių, keikdamas baliaus rengėjus ir šaukdamas vardais-pravardėmis. Bet jo drausmės ne ką gelbėjo. Juk uždraustas vaisius visados skanesnis. Taipgi jis ragino gerus katalikus bėgti ir stabdyti balių, ir nelaikyti pas save "ant burdo" tų rengėjų.

Dėlko kunigėlis neiššaukia vardais-pravardėmis tų avinėlių, kurie susėdę aplink kegutę mirko alutyj, kaip kokiame klane, ant galo dar ir langus išsidaužė? Ir kur-gi šauks kunigėlis! Juk tai jo "geri parapijonai!" Aš nuo savęs patarčiau (nors netikiu, kad manęs paklausys): ant ateinančių Kalėdų, kad surengtų parapija balių. Tai kunigėlis, ragindamas bažnyčioj klankytis ant baliaus, atliktų gerą darbą, nes parapijonai, atsilankę ant baliaus, neturėtų progos pasigerti: mat pas mus baliai buvo blaivus.

Beje! Bučiau pamiršęs. Kunigėlis su savo tarnais bėgiojo pas miesto gaspadorių, kad uždrausti balių. Bet nieko nepešė. O balius gražiai atsibuvo ir nei dangus nenuvirto, nei žemė po kojų nepraplyšo. Tik bereikalingai kunigėlis save susierzino ir sau linksmas Kalėdas sugadino. **T—is.**

IŠ SPRINGFIELD, ILL.

Sako, bus ristynės. Kaip teko patirti, čia netolimoj ateityj rengiama ristynės. Mat jeigu kitos lietuvių kolionijos giriasi savo drutuoliais, tai ir springfieldiečiai taipgi iš gėdos užpečkin nelįs—nesibijokit! Springfieldiečiai turi jauną vyruką, kaip aržuolą. Pranas Juškauskas—jo vardas. Springfieldiečiams gerai jau yra žinoma jo "syla"—sykiu juk mainose dirbo. Bet dabar Pranas sumanė pastoti ristiku ir, kaip teko girdėti, pusėtinai yra jau išsilavinęs. Jis risis su kokiu ten drutuoliu iš Missouri valstijos. Apart jų žada buti ir kitų jau pagarsėjusių lietuvių ristikų. Iš Chicagos žada atvažiuoti Petras Katauskas, jau gerai žinomas Chicagos publikai. Iš E. St. Louis žada buti Antanas Ačas, nepaprastai, sakoma, drutas lietuvis, kurį dėlei jo didelio ugio ir stiprumo vadinama "Dideliu Goliatu."

Kol-kas dar diena šių ristynių nėra paskirta. **R—is.**

IŠ BALTIMORE, MD.

Teatras. Antrą ir trečią Kalėdų dieną buvo suvaidintas puikus teatras—"Betlėjaus Stainelė." Teatrą lošė šv. Jono parap. svet., Tautos Fondo skyriaus nariai. Visi artistai-lošėjai žinojo savo roles labai gerai, todėl ir lošimas išėjo labai gerai. Ytin Herodas atsižymėjo savo rolėje. Jisai buvo naturalis, bibliškas Herodas. Geistina, kad baltimoriečiai panašių veikalų, kaip "Betlėjaus Stainelė," daugiau vaidintų. **Sufragietė.**

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Viešo knygyno reikalai. Ne nuo senai čionai gyvenu, ale daug tenka išgirsti nesmagumų. Čia mažas burelis lietuvių apsigyvenusių ir inteligentijos kaip ir nėra. Iš tų pačių paprastų darbininkų yra veiklių, dirbančių dėl savo vientaučių naudos. Tarpe to mažo burelio lietuvių iškįla daug nesutikimų. Nėra vienybės tarpe, nes čia veikia dvi sriovės—katalikų ir tautininkų.

Teatrališkas Ratelis pasidarbavo tarp lietuvių. Jisai, per trumpą laiką gyvavimo, įsteigė puikų knygynėlį, stengias, kad visos knygos butų apdarytos. Skaitykloje randasi daugiau, negu pusantro šimto egzempliorių knygų. Jas veltui duoda skaityti, uždedant kauciją. Knygų yra visokio turinio, taigi yra gera proga vietos lietuviams naudotis jomis.

Man teko paimt "Lietuvos" No. 52. Žiuriu, kad iš So. Omahos žinutė. Nagi, ir vėl pranašas steigia knygyną! ir tam darbui reikalauja aukų. Man pasidarė nuostabu, nes ta pati draugija buvo pakviesta prisidėti prie viešo knygyno įsteigimo. Butų daug mandagiaus padariusi, kad butų susivienijusi su tuo vienu knygynu, nes čia yra vietinis lietuvių darbas.

Ar-gi nebutų geriau išvien dirbti? Ir kam čia to bereikalingo skaldymosi. Juk jis mums nereikalingas ir tai pripažįsta net tie, kurie nenorėjo kruvon dirbti. Taigi kai-kurie musų broliai moka tik gražbyliauti, o ne sutartinai naudingą darbą dirbti. Kad [illegible]. Ir kam čia reikėjo kito knygyno, jei jau vienas nuo senai gyvuoja. Vis tai skaldymasis.

Vaideliutė.

IŠ MORGAN, PA.

Vakaras bažnyčios naudai. Gruodžio 27 d. rupestimi Bridgevillės šv. Antano bažnyčios klebono, kun. Abromaičio, tapo suruoštas lietuviškas vakarėlis bažnyčios naudai. Programas susidėjo iš dainų, dekliamacijų ir judančiųjų paveikslų. Muzikalę programo dalį atliko M. D, Birutės choras, vedant p. J. Grajauskui. Dainavo keturiais atvėjais ir sudainavo apie aštuonias dainas. Dargi dainavo kvartetas, trio ir solistas. Visas dainas sudainuoti, galima pasakyti, nusisekė. Po keletą eilių padekliamavo p. Narusevičius, ir p-lė M. Gabriutė ir J. Mankevičia. Visi dekliamavo gerai, tik paskutinysis vartojo labai verkantį balsą.

Užbaigė vakarą Lietuvos Hymnu,—Lietuva, tėvynė musų. Giedant hymną, visa publika atsistojo. **S—sys.**

IŠ DU BOIS, PA.

Lietuviai gavo naują kunigą. Linksmos Kalėdos Du Boiaus lietuviams iš priežasties apturėjimo naujo jauno kunigo Urbono, kuris Kalėdų pirmą dieną laikė čia lietuvių bažnyčioje mišias ir suteikė parapijonams kunigišką palaiminimą, kuo jie labai džiaugės.

Tą dieną parapijonai surinko aukų $14.89, kurias paskyrė naujam kunigui, kaipo Kalėdų dovaną. *Baltas Berželis.*

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Žmona daro vyrui operaciją. Kazys Poška susirgo vidurių liga, bet bijojo pasiduot daktarų operacijai. Todėl, kaip jo žmona sako, jis liepė, kad ji padarytų jam "operacija." Žmona pasiėmus skustuvą pradėjo pjaustyt, bet, išsigandus, metė skustuvą ir išbėgo rėkdama iš namų. Daktaras, išgirdęs šauksmą, šoko į namus ir, šiaip taip apžiurėjęs žaizdą, nusiuntė Pošką ligonbutin. Nežinia kas iš to išeis. Daktarai sako, kad ligonis truputį pasigerino.

Poškienė liko paimta policijon, bet, papasakojus ten, kaip buvo, liko paleista. Poškai turi tris mažus vaikus ir gyvena prie 2653 E. Madison st. **M. G. I.**

IŠ HARRISON, N. J.

Kalėdų šventės. Saliuninkas, sumušė lenką vaikiną, kirsdamas per galvą su gumine [illegible] adarydamas didelę žaizdą [illegible]je. Sumuštasis tapo nugabentas į ligonbutį, o mušėjas tapo nugabentas į šaltąją ir sėdėjo per visą savaitę. Paliko paliuosuotas, užstatydamas kaucijos $2,500.

Taipgi gruodžio 26 d. P. Kaminskas ir P. Aleksandravičius puikiai susikirto pas Degutį saliune. P. Aleksandravičius paliko pergalėtoju, galvoj skylę pramušęs P. Kaminskui. Taipgi tapo į šaltąją patupdytas. Byla bus paduota į "Grand Jury." Nuo Aleksandravičiaus reikalaujama $2,000 kaucijos. Puikiai Kalėdų Šventes harrisoniečiai praleido! **Il.**

IŠ BUSH, ILL.

Nušovė lošiką. Skundžiasi ant amerikonų. Gruodžio 16 d. liko čia nušautas Stasys Cekanauskas prie labai keistų aplinkybių. Man neteko to viso matyt, bet žmonės, kurie matė, man pasakojo ir prašė viską surašyt. Tai taip ir darau, palikdamas jiems už teisingumą atsakyti.

Gruodžio 16 d. Stasys Cekanauskas, apie 7 val. vakare, kazyravo pas Frank Pasvinski su tulu angliku, kurio tikro vardo nežinau, bet kurį vadina visi "Pigy." Bekazyruodami juodu susipyko ir ėmė peštis. Amerikonas "Pigy" su peiliu padarė dvi žaizdi Stasiui ir išmetė jį pro duris. Tuomet St. Cekanauskis, perpykęs, parbėgo namo (skersai gatvę), paėmė revolverį ir grįžo atgal kaziruoti pas Pasvinskį. Bekazyruodami vėl susipyko su amerikonu. Stasys, nieko nelaukdamas, išsitraukė revolverį, bet amerikonas išmušė jam revolverį ir namų gaspadorius abudu išstumė pro duris laukan, tuom pačiu laiku pasiųsdamas vaiką, kad pašauktų policmoną.

Tuom tarpu kas-žin kas pradėjo šaudyti į F. Pasvinskio namą. Stasys Cekanauskas, palikęs, bėga namo skersai gatvę. Amerikonų pulkas su policmonu atbėga ir Stasio namie neranda. Išėję iš namų, policmonas su antru amerikonu, pamatė pereinantį Stasį; tuomet anuodu atsigulė ant Stasio jardo, o Stasys ėjo pro šalį namų, nieko nemislydamas ir rankas į kišenius susidėjęs.

Policmonas paliepė jam sustot ir rankas augštyn pakelti ir su tuom žodžiu policmonas šovė į Stasį iš karabino į kairįjį šoną. Antrą šuvį šovė amerikonas. Stasys krito ant vietos. Už minutos policmonas atnešė strielbą ir pametė ją 12 pėdų nuo Stasio. Stasio moteris sako policmonui: "Iš kur atnešei strielbą, ten ir nunešk! Nedėk jos čia ant žemės!" Policmonas tada sušuko: "Traukis šalin! Tai yra Stasio strielba! Jis norėjo mus nušauti, o aš jį nušoviau!"

Žmonės čia labai neapkenčia atėjunų ir ateiviai skundžiasi, kad jiems yra daroma skriauda. Kaip atvažiavo šerifas, tai apžiurėjo, anglikų paklausė, o lenkų nei lietuvių tai visai neklausė. Čia mirė tas policmonas renka iš savo pusės liudininkus, o Stasio pusės visai neklausė, kuomet buvo jo apžiurėti.

Žmonės nori kreiptis pas rusų konsulį Chicagoje, nes jie sako, kad nuo amerikonų negali gauti bešališkumo ir teisybės.

Vladas Norvila.

IŠ KEARNEY, N. J.

Įvairumai. Čia per Kalėdas vienas vaikinas gavo 6 dantis išmušti su alaus bonka. Vaikino vardo nežinau.

A. Pečiulio stuba užsidegė ir gausras padarė $50.00 nuostolių. **K.**

IŠ TORONTO ONT., CANADA

Nepavyzdingos krikštynos. Gruodžio 26 d. pas vieną lietuvį atsibuvo krikštynos. Suprantama, jei jau krikštynos, ar-gi be rudžio apsieisi! Užsteliavo daug rudžio ir sukvietė nemaža svečių, idant butų kam jį krikštyti.

Svečiai susirinko. Visi linksmi. Vienas antrą sveikina. Šeimyninkas tuojau pradėjo visus vaišinti alum ir užkandžiais.

Kol negirti, visi buvo linksmi, bet kaip pasigėrė, tai svečiai jau vienas antram nepataiko žodžio, jau pradėjo vieni nuo kitų priekabių jieškoti ir štai pagalios iškįla muštynės. Iškarto mušės tik vyrai, bet toliau ir moterįs, neiškentusios, paleido savo nagus darban; iškarto mušės namie, paskui muštynės persikėlė į kaimyno ruso namus. Ten tapo apkultas vienas rusas vaikinas.

Tai papeiktinas ir labai papeiktinas lietuvių pasielgimas. Civilizuoti ir šiek-tiek apsišvietę žmonės taip nesielgia.

Sulelis.

Žinios=Žinelės.

Visi "Lietuvos" skaitytojai yra užkviečiami rašinėti žinučių į šį skyrių tokioje formoje, kaip kad yra žemiaus telpančios žinutės. Už visas prisiųstasias žinutes Redakcija skaitytojams yra labai dėkinga. Nesidrovėkite, kad ir silpnai rašote. Kiekvienas prisiųstas raštelis Redakcijoje ras rupestingą atydą ir jei tik galima, bus įdėtas laikraštin. Nevėluokite su žinutėmis. Siųskite jas kuogreičiausiai. Su žinutėmis visuomet reikia priduoti siuntėjo vardas, pavardė ir antrašas.

Bentleyville, Pa.

= Gruodžio 19 d. 1915 m., šv. Luko bažnyčioje atsibuvo kun Mykolo Urbano primicija.

Lewiston, Me.

= Vietos lietuviai surengė prakalbas. Kalbėjo p. Gudas, "Darbininko" redaktorius.

Binghamton, N. Y.

= Čia atsibuvo prakalbos. Kalbėtojumi buvęs L. Pruseika. Gruodžio 18 d. traukinys užmušė Oną Simoliutę.

Benton, Ill.

= Pastaromis dienomis buvo 40 val. iškilmės.

Trenton, N. J.

= Čia nuo senai tveriasi lietuviška parapija. Pagalios ir kunigą, rods gavo.

New Britain, Conn.

= Gruodžio 25 d., per Kalėdas užėjo tokia vėtra, kad išlaužė daugybę telegrafo stulpų ir medžių.

Newark, N. J.

= Vyčiai yra užmanę surengti labai įvairų ir įspudingą vakarą.

Waterbury, Conn.

= Vietos TMD. surengė prakalbas. Kalbėtojumi buvo p. S. Vitaitis

Baltimore, Md.

= Jaunieji nori šį-tą veikti. Jie organizuojasi. Seniai nepritara jokiam veikimui, nes, girdi, jie apseisią be teatro ir be kitų niekų, ant kurių šiądien jaunimas galvas laužo.

Grand Rapids, Mich.

= Gruodžio 26 d. vietos socialistų kuopos artistai suvaidino "Bomba." Buvo dekliamacijų, monoliogų, na, ir Džian Bambos spyčių.

Scranton, Pa.

= Apie iš 200 asmenų susidėjusi gauja, sakoma, panorėjusi užmušti kun. Mickevičių. Mickevičiui bevažiuojant prakalbas sakyti, užpuolė ant jo. Kunigas pasislėpęs protestonų bažnyčion ir tokiu budu išgelbėjęs savo gyvastį.

E. St. Louis, Ill.

= Jaunų vyrų krikščionių sekretorius ir teismo raštininkas suorganizavo vakarinę mokyklą. Prie jos įkurė lietuvių kliasų.

Gary, Ind.

= Randasi daug lietuvių. Jie turi prisitvėrę daug draugijų, tačiau jos nieko neveikia. Randasi ir SLA. kuopa.

E. Arlington, Vt.

= Čia nuo tulo laiko gyvuoja Lietuvos Lavinimosi Ratelis. Jo nariai užsiėmė apšvietos skleidimu. Tas kai-kuriems nepatiko ir pradėję skaldyti ratelį.

Providence, R. I.

= Lietuvių randasi apie du tukstančiai. Gyvuoja ir penkios draugijos, bet tik iš vardo, kulturos dirvoj nieko neveikiama.

Tacoma, Wash.

= Socialistų Sąjungos vietinės kuopos nariai surengė neva dramatišką vakarą. Lošta "Bomba" ir Maikio su Tėvu "spyčiai." Vakaras davė pelno $4.90.

Waukegan, Ill.

= Sakoma, čia susitvėręs "Senbernių" kliubas. Jo nariai parengė balių. Koks to kliubo tikslas—nėra žinios.

Utica, N. Y.

= Nors čia gyvena pusėtinas lietuvių burelis, vienok jie nieko neveikia. Kunigas, sakoma, myįis pakeikti pažangiasias ypatas.

San Francisco, Cal.

= Dėlei lietuvių neskaitlingumo ir dėlei jų nepastovumo čia negalima palaikyti draugiją. Buvo keletą kartų sutvertos draugijos bei kuopos, bet ilgainiui jos pakriko.

Westville, Ill.

= Vietos socialistų kuopos aktoriai mano pastatyti scenon Didis Lietuvos Kunigaikštis Mindaugis. Dabar mokinas veikalas.

Rochester, N. Y.

= TMD. 52 kp. surengė vakarą paminėjimui 10 metų sukaktuvių lietuvių seimo Vilniuje.

Philadelphia, Pa.

= L. S Sąjungos pirmos kuopos nariai surengė vakarą. Buvo suvaidinta komediją "Žydas Statinėje." Be to buvo dainų ir muzikos.

Great Neck, N. Y.

= Lietuvos Dukterų ir Sunų dr-ja surengė prakalbas. Kalbėtoju buvo J. Neviackas. Čia yra lietuvių, kurie ir patįs neina į viešus vakarus ir kitus atkalbinėja nuo jų.

W. Lynn, Mass.

= Vietos Šelpimo Fondo Komitetas surengė koncertą dėl karės nukentėjusių naudai. Koncertą išpildė So. Boston'o ir Cambridge'iaus lietuviai-dainininkai. Publikos buvo daug.

Westfield, Mass.

= Gruodžio 26 d. čia atsibuvo primicijos kun. Petraičio su didelėmis iškilmėmis.

= Smagu patėmyti, kad pereitos Kalėdos pas mus atsibuvo blaivios Budavo per šventes ištuština nesuskaitomą skaitlių bačkučių, o dabar nieko panašaus nebuvo.

R. K. Mosattis.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos ž. niai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

"Lygus su Lygiais." Prieš pat tautininkų suvažiavimą Philadelphijoj "Katalikas" patalpino karštą atsišaukimą prie tautininkų, kviesdamas juos ištiesti rankas kitoms sriovėms ir padaryti tarp Amerikos lietuvių santaiką šioje svarbioje valandoje.

Tautininkai, kaip girdime, svarstė šitą koalicijos (sriovių susirinkimo) klausimą ir formališkai tokiam susivienijimui pritarė, išnešdami tam tikrą rezoliuciją ir išrinkdami tam tikslui specialę komisiją.

Rezoliucijos pamatan padėta mintis, kad bendras visų sriovių veikimas Lietuvos šelpime gali but pasekmingas tik tuomet, kada partijiniai nesutikimai bus atidėti šalin ir kada sriovės susieis bendram darbui dirbti kaipo "lygus su lygiais."

Tas bene geriausiai liudija apie tautininkų tikrus ir širdingus norus dirbti bendrai su kitais. Niekas, tikrai mylintis savo tėvynę ir norintis bendrai su kitais darbuotis, negalės padaryti jiems priekaišto, kad jie "politikuoja." Męs nematome, kaip kitos sriovės dabar gali atsisakyti nuo bendro veikimo. Nepripažindamos šito principo—"lygus su lygiais," jos butinai parodytų, kad joms rupi ne pats darbas, bet įgijimas "nelygybės," įgijimas "viršaus" ant kitų sriovių.

Ginčai dėlei "vienybės." Tarp p. Rimkos, "Ateities" redaktoriaus, ir kun. F. Kemėšio, "Darbininko" redaktoriaus, kilo ginčai dėlei to, koki laikraščiai Tautos Tarybai pritars, koki ne.

Sulyg p. Rimkos žodžių, kun. Kemėšis buk užtikrinęs, ar pasakęs, kad "Vien. Liet." ir "Amerikos Lietuvos" redakcijos esą palinkusios taikintis ir pritariančios Tautos Tarybai.

Visų pirmiausiai turime pastebėti, kad "Am. Lietuvos" redakcija jokių pertraktacijų nei su kun. Kemėšiu, nei su "Darbininku," nei su niekuom iš Tautos Tarybos nevedė ir jokių užtikrinimų todėl duoti negalėjo.

Taikintis męs esame ne tik palinkę, bet norime, nes tas nuo pat karės pradžios buvo musų obalsiu ir ton linkmėn męs visuomet ėjome ir eisime. Męs visados skelbėme ir skelbsime panašiuose atsitikimuose mintį vienybės tarp visų musų sriovių.

Vienok aišku, kad męs patįs vieni tos vienybės įvesti negalime, kol kitos sriovės nuo to arba purtosi, arba tą "vienybę" geidžia savo partijos sustiprinimui išnaudoti.

Sau priešingos politiškos sriovės gali sueiti vienybėn tik tuomet, kada visos viena kitai nusileis. Tas paliečia lygiai kaip tautininkus, taip klerikalus, taip socialistus.

Tautininkai, kaip jau ne sykį matėme, yra prisiruošę nusileisti. Bėda, kad tokio paties nusileidimo, kol-kas, nesimato nei pas socialistus, nei pas klerikalus.

Nuoširdus balsas. Šiame numeryje talpiname straipsnį-atsišaukimą "Užbaigkime pradėtą darbą." Atydžiai patariame jį perskaityti. Tai yra geras pavyzdis, kaip daugelis tautininkų norėtų darbuotis. Tokių žmonių, neabejojame, yra tukstančiai visose musų partijose ir sriovėse. Ir tik musų "bosų" ir "boselių" politikavimai nesuleidžia tokių žmonių kruvon.

SLA. rinkimai. Susivienijimo Liet. Amerikoj sekretorius garsina nominacijų į tos organizacijos urėdninkus. Šiuosmet bus renkama visa Pildomoji SLA. Taryba: prezidentas, vice-prezidentas, sekretorius, kasierius, du iždo globėjai ir daktaras-kvotėjas. Į urėdus gali buti nominuojami tik išbuvę namažiaus 2 metų SLA. nariai ir gilni Suv. Valstijų piliečiai. Nominacijoms skiriama du mėnesiu laiko: sausis ir vasaris.

Ačiuoja už knygą. "Tėvynė" patėmija, kad Dr. Šliupas gavęs nuo p. George Lincoln Burr, Cornell universiteto knygiaus ir medikalės istorijos profesoriaus laišką, kuriame jis širdingai dėkuoja už prisiuntimą nesenai išleistos knygos "Lithuania in Retrospect and Prospect."

"Gerėjausi knyga—rašo jis—ir daug iš jos pasimokinau, nesa joje randu sau daug ir pasigerėjimui ir pasimokinimui. Džiaugiuosi, kad pagaliaus, turime anglų kalboje tokį šaltinį Lietuvos istorijai."

Tulos permainos. Pradėdami najus metus, įvedame keletą permainų laikraščio sutvarkyme. Vietines (Chicagos) žinias skaitytojai ras visuomet ant 6-to ir 7-to puslapio pirmose špaltose. Ant 8-to puslapio bus visuomet mažiausia viena špalta humoristikos ir juokelių. Nuo šio numerio įvedame taipgi pastovų skyrių "Politikos Savaitė" prie žinių "Iš Amerikos." Šiame skyriuje skaitytoją supažindinsime su bėgiu Suvienytų Valstijų politikos. Šį skyrių skaitome labai svarbiu, nes musų žmonės, budami net Amerikos piliečiais, gali sakyti, mažiausiai žino apie šios šalies politiškus reikalus ir viešąjį jos gyvenimą. Amerikos politiškasai gyvenimas beveik visuose musų laikraščiuose yra, gali sakyti, apleistas. O to neturėtų buti. Lietuvių piliečių ir busiamųjų piliečių yra nemažas skaitlius. Budami "susipratusiais" piliečiais, daugelyj atsitikimų jie galėtų apginti savo locnus reikalus ir podraug užsipelnyti vardo gerbtinų šios šalies piliečių, kaip kad, pavyzdžiui, čechai jo užsitarnavo. "Politikos Savaitėje," trumpoj formoj, skaitytojai atras visas svarbesnes Suvienytų Valstijų politiškas žinias.

Šiais metais "Lietuva" užkvietė keletą gabių sandarbininkų daugiau ir jos turinys bus daug įvairesnis.

"Pašnekėlių Kampelis," kurio nekurie skaitytojai jau pasiilgo, taip pat nuo šio numerio pradės vėl reguliariškai eiti.

Iš Tautininkų Suvažiavimo.

Naujų Metų dienoj Philadelphios mieste prasidėjo vidurinės sriovės žmonių suvažiavimo posėdžiai. Šis suvažiavimas turėjo dvejopą mierį: pirmiausiai—išdirbti šios sriovės pliatformą, kad tautininkai galėtų geriaus susiorganizuoti ir antra, apkalbėti klausimą, kokiu budu galima butų sutraukti musų visas sriovės į kruvą, idant pasekmingiaus darbuotis Lietuvos šelpimui laike karės.

Nežiurint to, kad suvažiavimas sušaukta ant greitųjų, delegatų suvažiavo diktokas skaitlius. Tą pačią dieną "Lietuvai" prisiųsta sekantis telegramas:

Philadelphia, sausio 1 d. —Seimas buvo atidarytas 10 val. iš ryto Lietuvių svetainėj. Delegatu suvažiavo 86. Seimo pirm. išrinkta p. Pranas Kibartas iš Chicago, Ill. Pirmsėdžio pagelbininku p. J. Vinikaitis iš New Yorko. Seimo raštininkais išrinkta Dr. E. Klimas iš Philadelphia, Pa. ir p. P. Norkus iš Brooklyn, N. Y.

Pirmoje dienoje priimta svarbiausia dalis pliatformos. Seimas gana rimtas, be didelių susikirtimų. Aukų prisiųsta apie $60.00.

Karuža Išrinktas Prezidentu.

Į šį numerį nesuspėsime įdėti platesnio aprašymo apie tautininkų suvažiavimą.

Antras musų specialio korespondento telegramas praneša mums sekančias žinias:

Philadelphia, Pa., sausio 3 d. Seimas užsibaigė be didelių triukšmų. Tautininkų sriovės organizacija tapo formališkai sutverta ir jai duota vardas "Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara." Šios organizacijos prezidentu išrinkta R. Karuža iš Philadelphia, Pa., vice-prezidentu išrinkta Jonas Liutkauskas iš Brooklyn'o, N. Y.; sekretorium —Dr. E. Klimas iš Philadelphijos; finansų sekretorium—J. O. Širvydas; iždininku—M. Bučinskas iš Brooklyn'o, N. Y. Išrinkta taipgi keletas komisijų galutinam organizacijos sutvarkymui. Pritarta sumanymui sutverti Amerikos lietuvių tarybą iš visų sriovių.

Pažiurėjus į naujai išrinktus Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros viršininkus, galima tikėtis, kad jos reikalai bus rimtai ir gabiai vedami. Diduma valdybos yra jauni, energiški ir gerai mananti vyrai, nuo kurių galima tikėtis rimto konstruktyvio darbo.

Šiuom laiku, kada tai rašome, mus dar nepasiekė platesnės žinios apie Seimo nutarimus, ir apie tai turėsime progą pakalbėti sekančiame numeryje.

Tuom tarpu reik pasveikinti seimininkus už atlikimą šito darbo, kuris turės turėti nemažą svarbą musų gyvenime.

Laiškai.

Prašo Cigaretų ir Baltos Duonos.

K. Kasputis iš Chicagos gavo nuo buvusio čikagiečio, R. Doviato, dabar esančio belaisvėj, laišką sekančio turinio:

"Nežinau kaip išreikšti savo dėkingumą Jums ir Lietuvių Kliubui Chicagoje. Šitie jusų pinigai tiesiog kaip iš dangaus man nukrito (Jam buvo pasiųsta keliolika doliarių nuo čikagiečių).

Aš buvau paimtas nelaisvėn netoli Friedrichštadto (Kuršėje), apie 50 verstų nuo Rygos. Turiu tris šv. Jurgio kryžius ir pakeltas į feldfėbelius. Dviem dienomis prieš paėmimą nelaisvėn buvau perstatytas į aficierus, bet dabar jau dangtis užvožtas. Teko buti beveik ant visų frontų, išskyrus turkiškąjį. Jeigu galima, prisiųskite man cigaretų ir baltos duonos. Busiu labai dėkingas.

Mano adresas: R. Doviatas, Batalion XI, Kant. XI. Parchim, Mecklemburg, Germany. Jusų

R. Doviatas.

Biržai Mažai Nukentėjo.

Vienas kareivis-lietuvis, esantis dabar ligonbutyje Maskvoje, rašo savo broliui apie savo tėviškę Biržų apielinkėj, Panevėžio pav., Kauno gub.:

"Buvo prisakyta, kad visiems (gyventojams) reikia išeiti, kur tik vokiečiai ateina, ir savo javus sudeginti ant laukų, kad vokiečiams neliktų. Rusų laikraščiai rašo, kad jie vis tiek viską nuo žmonių paima, savininkui palieka tiktai penktą dalį jo javų.

"Iš bažnyčių musiškiai visus varpus išima, kad vokiečiams nepatektų, nes vokiečiai, sakoma, ima varpus dėlei armotų ir išdirbinėjimo "snariadų" (šovinių).

"Musų Biržai nedaug nukentėjo, kaip man brolis pasakojo. Musiškiai dar ir tada nespėjo jų suplaišyt, nes, sako, dinamito tuom laiku prie savęs neturėjo. Per tai norėjo sudeginti. Suvežė visą degutą nuo žydų, pakules ir ėmė deginti, bet nepasisekė, nes vokiečiai greitai užgriebė. Namai tik keli sudegė, ir tai ne visai,—vokiečiai ėmė pompas iš "požarnos" ir užgesino gaisrą."

Jieško Brolio.

Antanas Savickis, patekusis vokiečių nelaisvėn ir beesantis belaisvių lageryj Altdamm, prašo per "Lietuvą" pajieškoti jo brolio Vlado Savickio, gyvenančio, ar gyvenusio Chicagoje. Jo antrašas yra: Germany, Altdamm, Kriegsgefangenen Lager No. 1, Kathol. Comp., Antanas Savickis.

Kaip Belaisviai Gyvena.

Antanas Petrauskis, išvežtas iš Lietuvos Vokietijon ir begyvenantis dabar belaisvių lageryj Holzminden'e, prisiunčia savo pusbroliui, Petrui Žilinskui, atvirutę su belaisvių lagerio išvaizda. Tų barakų paveikslėlį talpiname šiame numeryj. Jis šiaip apie tai paaiškina kitoj atvirutės pusėj:

"Siunčiu jums musų barako reginį,—geriaus pasakius, pusės barako reginį. Šiame barake gyvena 100 žmonių. Tokiu barakų visam lagervi 84 ir pastatyti jie pakalnėj. Toliaus užpakalyje, klonyje, juoduoja miestelis, o toliaus—kalnai. Musų barake gyvename męs lietuviai ir montenegrai, o kituose gyvena belgai, francuzai, anglai ir rusai. Abelnai paėmus—visa Europa. Męs, lietuvių, čia daugiaus 300 žmonių. Labai daug yra lenkų. Jie turi savo organizacijas."

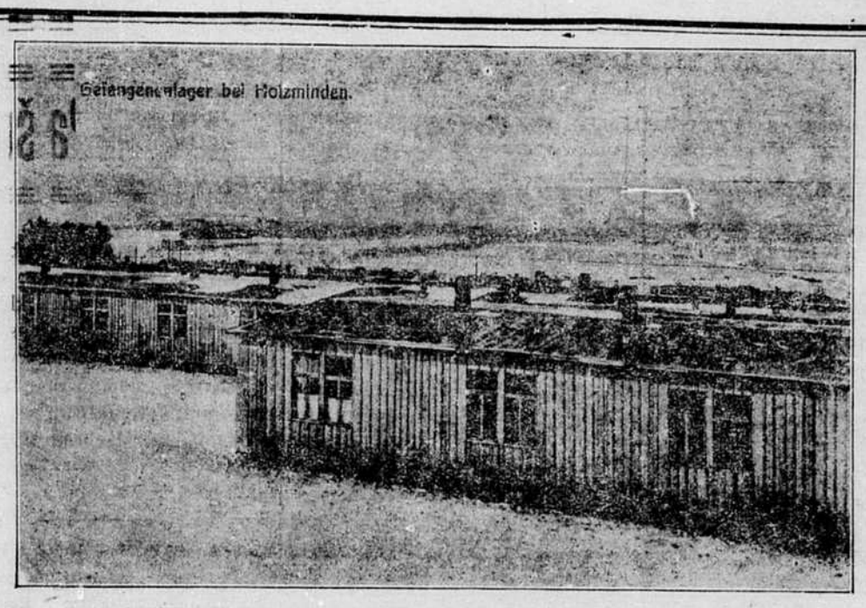

KUR LIETUVIAI BELAISVIAI GYVENA.
Šis paveikslėlis parodo Holzmindeno barakus Vokietijoj. Skaitykite apie tai "Laiškuose."

Tifliso Lietuviai Šaukiasi Prie Amerikiečių.

Gerbiamas "Lietuvos" Redaktoriau! Šių dienų aplinkybės Jums gerai žinomos. Apie tai nėra kas daug ir kalbėti. Jęs, amerikiečiai, nors ir girdite apie tą visą, bet gal ne visi esate užgauti tuomi sunkumu, kaip kad męs, europiečiai.

Męs, jusų broliai, esame atskirti nuo savo mylimų ypatų: žmonų, vaikų ir t.t. ir negalime jokiu budu su jais susižinoti susinešti. Jęs, aipo piliečiai neutrališkos valstybės, turėtumėte mums dabar ateiti tame į pagelbą. Sugalvokite kokius nors budus tarpininkauti tarp musų ir musų giminių, pasilikusių Didžioje Lietuvoje, esančioj dabar po vokiečiu. Per Šveicarijos komitetą ir per kitus komitetus galima susinešti tik su miestų gyventojais, o su kaimo žmonėmis iki šiolei jokiu budu negalima buvo susižinoti, ir nėra žinių, kas, kaip ir kame begyvena. Rašomi jiems laiškai jų nepasiekia, ir nežinia, ar jie dar ant vietų gyvena, ar tapo išvaryti kur kitur. Pavyzdžiui, nuo balandžio mėnesio aš iš savo žmonos neturiu jokios žinios. Ji buvo išvažiavus atsilankyti pas giminaičius ir ten tapo užklupta vokiečių. Kiti mano du švogeriu taipgi ni ko nežino apie savas šeimynas. Juodu ir gi į mane kreipiasi, kad kokiu nors budu galima butų sužinoti apie jų šeimynų likimą.

Todėl aš kreipiuosi prie Jusų, prašydamas patarpininkauti ir suteikti vietos Jusų laikraštyj šiems pajieškojimams. Kitų Amerikos laikraščių taipgi meldžiame atkartoti šiuos pajieškojimus. Gal atsiras žmonių, kurie yra gavę kokių nors žinių iš Lietuvos ir yra girdėję apie šių ypatų likimą. Tokių žmonių meldžiame širdingai duoti mums apie tai žinią ir nuraminti musų sielas. Šios ypatos gal yra gavę žinių, bet męs negalime jų surasti.

1) Rapol. Gazdauskis, gyvenantis Amerikoj apie 3—4 metus (gyveno bene Worcesteryj ar Manchester'yj). Gal tu, brolau, pats šitas eilutes skaitysi, tai rašyk man, ar negavai nuo musų tėvelių iš gimtinės jokių žinių ir kas iš jų dar yra gyvas? Aš jau nuo 6 mėnesių laiko nežinau nei apie tėvus, nei apie šeimyną (žmoną su dukerim), kurie gyveno Alsėdžių miestelyje.

2) Antanas Andrekus, gyvenantis, ar gyvenusis Baltimore, Md. (ant Sharp st.). Ar jis neturi žinių nuo Jono Andrekaus šeimynos, likusios taipgi Lietuvoj.

3) Kas iš Amerikos lietuvių turi žinias nuo balandžio mėnesio iki šiam laikui iš šių apielinkių: nuo Platelių, Gegrėnų ir Alsėdžių, Telšių pavieto, Kauno gub.? Malonėkite man pranešti savo adresus, o taipgi, kada rašysite savo giminėms, tai bukite malonus parašyti jiems, kad jie praneštų mano tėvams, Konstantinui Lazdauskui, Liepkalnio sodžiuje, Platelių parapijoj, netoli miestelio Gegrėnų, arba mano žmonai (Alsėdžių miestelyj, Telšių paviete) arba broliui Vladui Jazdauskiui Vabaluose pas Ilakius (taipgi Telšių pav.), kad aš esmi gyvas ir kad Agnieškos Andrekus ir Marijonos Kazenas vyrai taipgi yra gyvi.

Rašant laiškus, meldžiama rašyti apdraustus (registruotus) laiškus, nes paprasti laiškai žuva kelionėje.

Pusę metų mus kankina nežinia. Prigelbėkite, jeigu, broliai lietuviai, galite. Mano adresas toks: Russia, Kavkaz, gor. Tiflis, Alexandrovskaja ulica No. 33, Stanislavu Jazdauskomu.

Jeigu Jęs, amerikiečiai, turite kokius nors plianus sugalvoję, kaip susinešti su Didžiaja Lietuva, tai aš apie tai apskelbčiau Tifliso lietuviams. Labai nusidžiaugtų, jeigu galima butų nors aplinkiniu keliu su savais susižinoti.

Su pagarba,
Stasys Jazdauskis.

Tiflisas,
Spalio 13 d. 1915 m.

Intrigos Prie Caro Dvaro.

Nesenai talkininkai davė progą vokiečiams pusėtinai nusidžiaugti, kuomet Anglijoj ir Francuzijoj pradėjo griuti ministerių kabinetai.

Mainymas ministerių visuomet reiškia vidujinius nesutikimus. Tas niekuomet nėra smagus dalykas, o laike karės—ir visai blogas, nes, anot anglų patarlės "ne laikas mainyti arklius, kuomet vežimas yra pusiauupyj."

Betvarkė Rusų Kabinete.

Bet jeigu mus nustebino ministerių krizisai Anglijoj ir Francuzijoj, tai atsitikimai Rusijoj yra tiesiog—misterija. Ten vienas ministeris ėjo po kito: liberalas šiądien, užima vietą atžegareivio, o ant rytojaus jo vieton stoja dar aršesnis atžegareivis. Ministeriai pradėjo mainytis, kai gaidukai ant stogų—su kiekvienu vėjo paputimu. Duma šaukiama ir vėl paleidžiama: jos posėdžiai atidedami ir vėliaus jos "vakacijos" dar pailginama. Aišku, kad ten Petrograde, pat viršunėje, kas nors tokio darosi, tik plačiai publikai tas nėra žinoma. Galima spėti, kad nieko smagaus tenai nėra, nes kitaip apie tai butų pagarsinta. Gi dabar nei iš Rusijos, nei iš talkininkų apie tai, gali sakyt, nei žodelio.

Už tai tą apsiima išaiškinti. Vokietijos ir Austrijos laikraštija. Nereik buti labai gudriu, kad suprasti, jog šie laikraščiai negali but teisingais, bešališkais sprendėjais, ir daug kas, be abejonės, yra perdėta. Vienok galima manyti, kad jų žinios nėra vien tik gyvas išmislas. Gali juose buti, ir be abejonės yra, dalis teisybės. Bėda tik, kad, kol-kas, negalima žinoti, kiek yra teisybės, ir kiek išmislo.

Kaip ten nebutų, žingeidu yra su tuom susipažinti.

Laikraštis *Current Opinion* daro apžvalgą vokiečių ir austrų presos straipsnyje "Kaip Vokietija žiuri į chaosą prie rusų caro dvaro."

Didžkunigaikščių Intrigos.

Kodėl caras atidėjo dumos posėdžius, kurie turėjo prasidėti lapkričio mėnesyj? Todėl, kad jis bijojosi susitikti su ja, kuomet Rusijoj užėjo ministerių krizis—mainymai. Taip mums aiškina Vokietijos presa.

Viennos laikraštis *Neue Freie Presse* tvirtina, kad caras dar nėra, kaip reik atsipeikėjęs nuo tų intrigų, kurias užvedė didis kunigaikštis Nikalojus ir kurių mieriu buvo—nei mažiau, nei daugiau—nuversti nuo sosto Nikalojų Antrą, o jo vieton pasodinti kitą,—gal ir patį did-kunigaikštį Nikalojų.

Intrigas susekta, ir did-kunigaikštis Nikalojus "nulėkė" ant Kaukazo, o senis Goremykinas, premieras, gavo titulą kanclerio, kaipo caro padėką už to suokalbio susekimą.

Tuom tarpu prasidėjo ir nepasprasti ministerių mainymai. Apšvietos ministeris pasitraukia, Bento šv Sinodo prokuroras taipgi tampa prašalintas. Apie gen. Polivanovą pradedama kalbėti, kaipo apie busiantį premierą, o ant rytojaus ton pačion vieton kandidatu iššoka Kokovcev. Didis rusų veikėjas Krivošein staiga išplaukia viršun, kaipo nešėjas liberališkų idėjų; jam pranašaujama premierystė ir didelė ateitis. Po kelių beveik dienų jis "atsisako" ir kaip staiga iškilo, taip staiga nupuolė. Šiądien užrubežio reikalų ministeris Sazonov tampa prašalintas; už dviejų dienų ateina telegramas su užginčijimu, kad tas neteisybė. Paprasta kalba tariant, išrodė, kad Petrograde užvirė tokia košė, kaip retai kur kada nors pasitaiko.

Talkininkų Įtekmė.

Sazonov'as, jeigu tikėti vokiečių laikraščiui Kreuz—Zeitung nepatiko Anglijai ir Fracuzijai, nes sulyg jų nuomonės Sazonovo klaidinga politika sugadino talkininkams visą biznį Balkanuose. Sazonov'o politika reikalauja, kad Konstantinopolis butinai priklausytų, Rusijai. To bijosi Grekija ir Rumanija, o ypatingai Bulgarija, kuri todėl esą ir šoko kaizerio glėbin, kad nepakliuti į Rusijos spąstus.

Anglija ir Francuzija priėjo prie nuomonės, kad jeigu Sazonov'as ves Rusijos užrubežinę politiką, tai Balkanai nusvirs teutonų pusėn. Sazonov'as tapo atstatytas. Šita žinia padarė tarp Vokietijos diplomatų milžiniška įspudį. Po 48 valandų atėjo tos žinios atšaukimas.

Rusijos finansų ministeris Bark laikosi savo vietoj, nes talkininkai mato jame finansų šulą. Didelė vienok dalis pažangesnių ministerių prasišalino, o jų vietas užėmė atžegareiviški gaivalai.

Kova Tarp Sriovių.

Sulyg Viennos laikraščio Fremdenblatt, tarp atžegareiviškų ir liberališkų (pažangiųjų) gaivalų prie Rusijos dvaro eina atkakli kova. Abidvi pusės yra beveik lyaus stiprumo, ir kuri paims viršų —to negalima bus iš kalno atspėti net iki paskutiniam momentui.

Caras, anot šio laikraščio, kaipo žmogus minkšto budo, svyruoja ir nežino, kuriai pusei užsitikėti.

Taip dalykams stovint, Rusijos ministerių kabinete viešpatauja, sakoma, didžiausia neapykanta.

Premieras Goremykin'as nenori nei žiurėti ant Sazonovo, o Bark'as taip neapkenčia karės ministerio gen. Polivanovo, kad atsisako eiti į kabineto posėdžius, kol pats caras jam nepaliepia.

Sazonovo Istorija.

Kaip jau minėta, talkininkai spaudė carą, kad jis prašalintų Sazonovą už jo politiką linkui Konstantinopolio. Caras nusileido ir Sazonovas tapo prašalintas, o gen. Polivanovas turėjo buti paskirtas premieru. Tuom laiku, sulyg Viennos laikraščio Reichpost, caras pasiryžo aštriomis priemonėmis nuslopinti Rusijoj bekįlančią audrą. Did-kunigaikščių klika, kuri visuomet stovėjo už palaikymą Rusijoj atžegareivystės, vėl pasiekė caro ausies. Ką jie jam pasakė, to niekas nežino. Bet, anot austrų laikraštijos, kuri daug rašo apie nuvertimą caro nuo sosto, caras staiga pamatė, kad jeigu jis atsisakys nuo Konstantinopolio, tai sykiu jis gali nustoti ir savo sosto Taip bent tikrinama ir vokiškoj presoj. Sazonovas grįžo į Carskoje Selo, pasimatė su caru ir, sugrįžęs Petrogradan, vėl užėmė užrubežio ministerio vietą.

Kokios permainos bus ateityj,—ačiū, kad Dumos posėdžių negalima bus atidėlioti iki amžinatvės—o niekas dabar negali permatyti.

Šiądien vienok yra pusėtinai aišku, kad Rusija veda dvi kares: vieną šlaukinę—su teutonais, o kitą vidujinę—tarp atžegareiviškų ir liberališkų gaivalų.

Taip dalykams stovint, užtenka ir menkos kibirkšties, kad sukėlus visoj Rusijoj milžinišką expliozijų revoliucijos pavidale.

Lietuva ir Karė

Lietuva:

Ginkluoti kareiviai
Jau žengia pirmyn—
Ir karė vis slenka
Artyn ir artyn;

Artyn ein' pasaulių
Baiminga diena,
Giltinė ateina
Žiauri, alkana.

Jau spjaudo kanuolės
Baisiaja ugnim,—
Visa žemė dreba
Drauge su manim.

Neteksiu aš grožės,
Man ją apdraskys,
Nekaltų kareivių
Kraujais aptaškys!

Ir mano vaikeliai
Čia smugį atjaus
Visur išblaškyti
Likimo sunkaus!...

Perkune, dievaiti!
Tu budam's augštai,
Kas dedas' ant žemės,
Tu viską matai.

Apleisk savo sostą,
Iš dausų nužengk,
Žaibuota galybe
Tu karę nutrenk!...

Atminkie, Perkune,
Jog buvo laikai,
Kaip aukas tau dėjo
Lietuvos vaikai.

Ugnis tavo garbei
Žibėj' visados,
Buvai garbingiausis
Tu Diev's Lietuvos.

Atjausk dar našlaičių
Buvį vargingą;
Neleisk trempti žemę
Mano derlingą...

Karė:

Paliaukie maldavus,
Aš jo nebijau;
Santaikos bijojau,
Bet ją apgavau.

Ji sėjo žmonijoj
Ramumo gėles,
Aš dirvos jieškojau
Sėt keršto žoles.

Visai netikėtai
Aš ją išvydau;
Į laimės paukštelę
Umai pavirtau...

Ir linksmą dainelę
Jai aš dainavau,
Ir sielą jausmingą
Aš jos užgavau.

Atydžiai bekiausant
Ji mano dainos,
Apsnudo-užmigo
Pat pradžioj dienos.

Aš skubiai išroviau
Ramumo gėles,
Jų vieton pasėjau
Kerštingas žoles.

Pasėlis užaugo
Ir davė vaisius:
Dabar kerštas žydi
Pas žmones visus:

Štai liejasi kraujas
Ir dega namai,
Tai pasėlio mano
Nuveikti darbai.

Ir pusė pasaulio
Griuvėsiuose žus,
Kol iš šito miego
Taika pabus.

J. Galinaitis.

XX-III-15.

LIETUVIAI BELAISVIAI

Krakove, rusiškų nelaisvių barakuose yra šie nelaisviai iš Vilniaus ir Kauno gubernijų. Iš Vilniaus gubernijos: Fr. Legaczynski iš Bystrico val., Stan. Adula iš Varnėnų val., Kajetanas Gaidelis iš Švenčionių, Vaclav Bekas iš Širvintų, Ign. Stankiewicz iš Rybiškių, Povilas Tomaševičius iš Bystricos val., Juozas Jankauskas iš Meišogalos val., Jonas Šumanskis iš Antanaičių, Stan. Lakis iš Bystricos val., Vlad. Subocz iš Karvių, Juozas Kosznarowicz iš Jevje val., Michal Grudzewski iš Podbrzeze. Iš miesto Vilniaus: Fr. Gyrzewski, Adomas Giedras, Mieczyslaw Mieczkowski, Ign. Gorębiowski. Iš Kauno gubernijos ten yra Kazimieras Kairys.

Jules Verne.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.
(Tąsa.)

Lengvai galima suprasti, kaip galingas buvo ginklas, kurį Ker Karraje dabar turėjo savo rankose. Nakties laiku povandeninis laivas užpuldavo ant prekybinio laivo ir galinga savo nosim padarydavo jame skylę. Tuom pačiu laiku "Ebba," kurios niekas negalėjo matomai įtarti kame nors blogame, priplaukdavo prie užpultojo laivo, ir gauja plėšikų šokdavo ant pasmerktojo laivo dėnio ir iššudydavo nelaimingąją įgulą, po kam greitai budavo perkraustoma ant "Ebbos" toji prekių dalis, kuri buvo verta paimti. Tokiu tai budu laivas po laivui prisidėjo prie ilgo skaitliaus tų laivų, kurie niekuomet nepasiekė prieplaukos ir buvo priskaityti prie žuvusiųjų su visa savo įgula.

Per vienus metus po komedijai, padarytai Charleston prieplaukoje, Ker Karraje veikė Atlantike, ir jojo turtas milžiniškai užaugo. Prekes, kurių negalima buvo sunaudoti, jisai pardavė tolimose turgavietėse už auksą ir sidabrą. Bet kas buvo labai reikalinga, tai vieta, kurioje įgytasai pelnas galėtų buti paslėptas iki kitam laikui, kuomet jisai bus galutinai paskirstytas.

Proga atėjo jems pagelbon. Tyrinėdami jurių dugną Bermudų apielinkėje, inžinierius Serko ir Gibson Apverstos Taurės pamate rado tunelį, kurisai vedė kalno vidun. Ar Ker Karraje galėjo tikėtis dar saugesnės nuo persekiojimų vietos negu šioji? Taip tai atsitiko, kad šioji plėšikų gauja apsigyveno Apverstoje Taurėje.

Galutinai apsigyvenęs šioje landynėje, grafas d'Artigas su savo sėbrais pradėjo užvesti joje tvarką. Inžinierius Serko įsteigė elektros jiegos gaminimo dirbtuvę, nesinaudodamas mašinomis, kurių padirbdinimas užrubežyje butų galėjęs pakelti spėliojimą.

Kas atsitiko naktį į šio mėnesio 19 dieną—gali lengvai buti suprasta. Jeigu dienai brėkštant nebuvo matyti prekybinio laivo, kurisai ramiai sau gulėjo ant jurių, tai taip buvo, todėl kad jįjį pervėrė povandeninis laivas, gauja galvažudžių užpuolė ant jojo nuo "Ebbos" ir laivas su visais buvusiais ant jojo liko paskandintas. Pundai ir daiktai, kuriuos aš mačiau ant "Ebbos" dėnio, buvo paimti nuo to laivo, ir patsai laivas gulėjo Atliantiko gelmėse!

Kaip šisai atsitikimas pasibaigs? Ar aš kuomet nors galėsiu pabėgti iš Apverstos Taurės, iškelti aikštėn, kuom ištikrųjų yra grafas d'Artigas, ir tokiu budu paliuosuoti jures nuo Ker Karraje piratų?

Ir jeigu Ker Karraje yra baisus dabar, tai kiek baisesnis jisai taptų, jeigu jam pasisektų įgyti Tamo Rocho fuluratorių! Jojo jiega butų padidinta šimtą kartų. Jeigu jisai galėtų vartoti šįjį naują išradimą, tai jokis prekybos laivas negalėtų pasipriešinti jam, jokis karės laivas negalėtų išvengti visiško sunaikinimo.

Tulą laiką aš atsiduodu mintims, kurias Ker Karraje vardas sukėlė manyje. Visa, ką aš tiktai girdėjau apie šį garsų piratą, prisimena man: jojo veikimas pietų jurėse, nepasekmingos expedicijos, kurias valstijos surengė, kad jįjį pagavus. Neišaiškintiną žuvimą daugelio laivų Atlantike bėgyje kelių paskutinių metų reikalinga primesti jam. Jis tiktai permainė savi veikimo vietą, Tuom laiku, kai buvo manoma, kad nuo šio plėšiko yra pasiliuosuota, jisai toliaus tęsia plėšimus labjausiai lankomoje jurių dalyje su pagelba povandeninio laivo, kurisai buvo manomas esąs Charleston Įlankos dugne.

— Dabar,—tariu aš sau,—aš žinau tikrąjį vardą jojo paties ir jojo landynės: Ker Karraje ir Apversta Taurė.

Ir man omenin atėjo mintis, kad jeigu inžinierius Serko man visa tai pasakė, tai matomai jam buvo leista tai padaryti. Ar iš šio atsitikimo aš neturiu suprasti, kad aš turiu atsisveikinti su paskutine viltim kuomet nors atgauti savo laisvę?

Inžinierius Serko, kaip tai buvo aiškiai matyti, pastebėjo įspudį, kurį jojo pasakojimas paliko manyje. Aš atsimenu, kad apleidęs mane, jisai nuėjo link Ker Karraje buveinės, matomai norėdamas pranešti jam, kas atsitiko.

Po ilgam pasivaikščiojimui apie laguną, kuomet aš rengiuosi keliauti į savo kambarį, aš išgirstu užpakalyje savęs žingsnius. Atsigrįžęs, susiduriu veidas veidan su grafu d'Artigas'u, kurį lydi kapitonas Spade. Jisai piktai į mane pažvelgia, ir aš, negalėdamas sulaikyti savo piktumo, sušunku:

— Tamista, jųs mane čia laikote priešais visokias teises. Jeigu jųs mane išvogėte iš "Sveikatos Namo" tam, kad prižiurėčiau Tamą Rochą, tai aš nuo to atsisakau ir reikalauju, kad aš bučiau pasiųstas atgal.

Plėšikų viršininkas pamoja ranka, bet nieko neatsako.

Tuomet aš visai negaliu sulaikyti savo piktumo.

— Atsakyk man, grafe d'Artigas—arba teisingiaus, kadangi aš žinau visą teisybę—atsakyk man, Ker Karraje!—aš šaukiu.

— Grafu d'Artigas'u yra Ker Karraje,—jisai ramiai atsako,—lygiai taip, kaip sargu Gaydonu yra inžinierius Simon Hartas; ir Ker Karraje niekuomet nesugrąžins laisvės inžinieriui Simon Hartui, kursai žino jojo paslaptis.

SKYRIUS XI.

Penkios Savaitės Apverstoje Taurėje.

Padėjimas yra aiškus. Ker Karraje žino, kas aš esmiu. Jisai žino, kas aš esmiu, kuomet jisai išvogė Tamą Rochą ir jojo prižiurėtoją.

Kokiu budu šiam žmogui pasisekė sužinoti tai, ką aš sugebėjau laikyti paslėpęs nuo visų "Sveikatos Namo" tarnautojų? Kaip tai jisai žinojo, kad francuzas inžinierius atliekta Tamo Rocho prižiurėtojo priedermes? Aš nežinau, kaip jisai tai išrado, tačiaus faktu pasilieka tai, kad jisai išrado.

Matomai jisai turi sužinojimo priemones, kurios yra brangios, tačiaus iš kurių jisai yra apturėjęs daug pelno. Matyt, jojo ryšies žmonės nežiuri išlaidų, kuomet nori pasiekti tikslo, kurį jie turi omenyje.

Nuo dabar Ker Karraje, arba teisingiaus inžinierius Serko, užims mano, kaipo Tamo Rocho prižiurėtojo vietą. Ar jam pasiseks geriaus negu man? Dieve gink, kad to nebutų, idant civilizuotasai pasaulis butų paliuosuotas nuo tokios nelaimės!

Aš neatsakiau į Ker Karraje žodžius, kadangi mane jie laikinai į nebylį pavertė. Aš tačiaus neapalpau, kaip to vadinamasai grafas d'Artigas, rasi, tikėjosi.

Ne! Aš pažvelgiau jam tiesiog į akis, kurios piktai žibėjo, ir kryžium sudėjau savo rankas, kaip tai jisai buvo padaręs. O vienok jisai laikė mano gyvybę savo rankose! Jam ženklą padavus, kulka butų galėjusi paguldyti mane negyvą prie jojo kojų. Paskui mano kunas, įmestas į laguną, butų išneštas per tunelį į atviras jures, ir butų po manim.

Pasibaigus mudviejų pasikalbėjimui, aš esmiu paliktas laisvėje, kaip kad ir prieš tai. Nesigriebiama jokių priemonių prieš mane. Aš galiu vaikščioti tarp piliorių iki pat galui landynės, kuri—tai yra visiškai aišku—neturi jokio kitokio išėjimo, kaip tikrai per tunelį.

Kuomet aš sugrįžtu prie savo kambario, apimtas tukstančio minčių apie savo padėjimą, aš tariu sau:

— Jeigu Ker Karraje ir žino, kad aš esmiu inžinierium Simon Hartu, jisai tačiaus neprivalo suprasti, kad žinau, kokioje vietoje yra Apversta Taurė.

Matydamas, kad jie žino, kuom aš esmiu, aš nemanau, kad jie rimtai galvoja apie Tamo Rocho pavedimą mano priežiurai. Man tai yra gaila, nes, be abejonės, bus stengiamasi visokiais budais sužinoti iš išradėjo sudėjimą sprogstančiosios medžiagos ir deflagratoriaus, ką plėšikai galėtų panaudoti savo bjauriems darbams ateityje. Taip, butų buvę daug geriaus jeigu aš bučiau pasilikęs Tamo Rocho prižiurėtoju, kaip kad buvau "Sveikatos Name."

Per penkioliką dienų aš visai nematau Tamo Rocho. Atkartoju, nekas nekliudo man mano kasdieniniame gyvenime. Man nereikia rupintis apie maistą nei apie drabužius. Mano valgiai yra reguliariškai atnešami man tiesiog iš grafo d'Artigas'o virtuvės—aš negaliu pripirasti vadinti jįjį kitokiu vardu. Ačiu reikmenims, kurias "Ebba" pargabena su kiekviena savo kelione, maistas yra labai geras.

Labai gera, kad aš esmiu aprupintas visais reikalingaisiais rašomaisiais daiktais, kadangi ilgomis tuščiomis valandomis aš galiu užrašyti mažiausį atsitikimą, iškilusį nuo mano išvoginto iš "Sveikatos Namo," tokiu budu aš galiu laikyti užrašus diena iš dienos. Kol man bus leista vartoti plunksną, aš varysiu toliaus savo užrašus. Tie užrašai, rasi, kuomet nors pagelbės išaiškinti Apverstos Taurės paslaptį.

Nuo liepos 5 d. iki liepos 25 d. Dvi savaitės praėjo, ir visos mano pastangos prisiartinti prie Tamo Rocho nuėjo perniek. Matomai duota įsakymai, kad Tamą Rochą laikyti toliaus nuo mano įtekmės. Vienintėlė mano viltim yra tai, kad grafas d'Artigas, inžinierius Serko ir kapitonas Spade veltui sugaišins savo laiką, besistengdami sužinoti Tamo Rocho išradimo paslaptį.

Kiek man žinoma, Tamas Rochas ir inžinierius Serko bent tris ar keturis kartus vaikščiojo drauge apie laguną. Kiek aš galėjau suprasti, Tamas Rochas su šiokia-tokia atyda klausėsi to, ką inžinierius Serko jam pasakojo. Serko išvedžiojo jįjį po visą landynę, parodė jam elektros dirbtuvę ir, povandeninio laivo mašineriją. Tamo Rocho proto stovis yra aiškiai pasitaisęs nuo to laiko, kai jisai apleido "Sveikatos Namą."

Tamas Rochas guli viename privatiškųjų Ker Karraje kambarių. Aš neabejoju, kad kasdien jisai yra klausinėjamas apie jojo paties išradimus, ypatingai tai daro inžinierius Serko. Ar galės jisai atsilaikyti prieš pagundą, jeigu jie pasiulys jam tą kainą, kurios jisai reikalauja? Ar jisai turi kokią nors nuovoką apie pinigus? Šie piktadariai gali apsukti jam galvą pinigais, kuriuos jie surinko ilgais plėšimo metais. Budamas dabartiniame savo proto stovyje, ar negalima prikalbinti jojo išduoti savo fulguratoriaus paslaptį? Tuomet jie turėtų tiktai atgabenti reikalingasias medžiagas, ir Tamas Rochas turėtų užtektinai laiko Apverstoje Taurėje savo chemiškoms sutaisoms pašvęsti. Kaslink pačių karės prietaisų, tai nebutų nieko lengvesnio, kaip turėti jas padirbtas dalimis įvairiose Amerikos vietose. Plaukai man ant galvos stoja, kuomet aš pagalvojau, ką jie galėtų padaryti ir darytų, jeigu turėtų išradimo paslaptį savo rankose.

Šios nepakenčiamos mintįs neleidžia man daugiaus buti ramiam bent valandėlei; jos alsina mane, ir pasekmėje mano sveikata kenčia. Nors oras Apverstoje Taurėje yra tyras, tačiaus ant manęs pradeda užeiti užtroškimo priepuoliai, ir aš jaučiu, tartum mano kalėjimo sienos krinta ant manęs ir savo sunkumu sutrina mane. Šale to ,mane ėda jausmas, kad aš esmiu atskirtas nuo viso pasaulio, tartum aš daugiaus jau negyvenčiau ant žemės,—kadangi aš nežinau nieko, kas dedasi lauke.

Ak! kad aš tiktai galėčiau pabėgti per povandeninį tunelį arba per skylę urvo stoge ir paskui nučiuožti žemyn iki kalno pamatui!

(Toliaus bus)

NAUJIEMS METAMS.

Vėl praeitin vieni metai nuėjo—
Daugel svajonių paleidę ant vėjo,
Purvu aptaškę ne vieną idėją,
Sapną ne vieną išblaškę šiurkščiai,
Daugeliui buvę—nekviesti svečiai....

Bet męs nekeikiame jus, seni metai,
Gerdami nudien Naujųjų sveikatą—
Buvote—žuvot ir.... šimts jus nematai!
Kas, kad užvylėt nekartą mus skaudžiai,
Vis dėlto žmonės svajones vėl audžia.

Vėl męs štai laukiam, gaiviname viltį,
Trokštame laimės, tad galime kilti
Vėl ten, kur Laimė toj mus nejauki....
Ei, tat, Naujieji metai, sveiki!
Busim bičiuliai šiądieną; bet jei

Geidžiamos Laimės neduosit ir jus,
Jeigu blaškyti mokėsit tiktai—
Lygiai ir jums išlydėjims toks bus,
Bet nenuveiksite mus!!!

Liudas Gira.

Pašnekėlių Kampelis.

705. Koks darbas yra lengviausis? Pamenu, vienas žmogelis sykį uždavė klausimą: Koks darbas yra lengviausis? Jo kaimynas, taipgi ukininkas, pargrįžęs iš lauko po visos dienos sunkaus arimo, jam atsakė: " O gi načalninko kanceliarijoj, kuris daugiaus nieko nedaro, tik sėdi ir ant popierų pasirašinėja."

Be abejonės, tas išrodo lengvas darbas. Bet nevisuomet. Ar jųs manytum, kad žmogus už tokį darbą gauna diktą algą ir pusėtinai prie to nuvargsta, nors nieko kito per visus metus nedaro, kaip tik savo pravardę pasirašinėja?

Suvienytų Valstijų Iždo departamente yra iždininko pagelbininkas Mr. Frank J. F. Thiel, kurio užduotim yra pasirašinėti ant Dėdės Samo čekių. Per metus, aplamai paėmus, jis turėjo pasirašyti ant 500,000 čekių. Lengvas darbas, ką? Apskaitliuokit ir pamatysit, kad jau beveik nieko daugiau ir negalima buvo daryti, kaip tik ant čekių pasirašinėti.

Praktika parodė, kad "sunkiai dirbant," jis galėdavo į dieną pasirašyt ant apie 2,000 čekių. Taigi 500,000 čekių užima 250 dienų. Pridėjus nedėldienius, šventes ir subatų pusiaudienius, gausime beveik pilną metą. Dėdė Samas už tai jam mokėjo keletą tukstančių doliarių algos į metus, nes vieta yra labai atsakoma.

Pastaraisiais laikais mokslas atėjo jam pagelbon. Išrasta mašina, kuri su vienu rankos pajudinimu padeda 10 ar daugiaus parašų ir Mr. Thiel dabar gali padėti 100 parašų į 54 sekundas laiko. Tas reiškia, kad į valandą jis padeda 6,666 parašų, o į vieną darbo dieną—64,662 parašų,—ir pusėtinai nuo to pavargsta.

Taigi ir šis darbas nėra taip lengvas, kaip išrodo. Teisybę pasakius kiekvienas darbas, stropiai dirbamas, yra sunkus, nes kiekvienas alsina—skirtumas tik tame, kad vienas alsina raumenis, kitas protą ar nervus. Bet pasekmė ta pati—žmogus pavargsta ir vienam gal "kaulus laužia," o kitam "galva plyšta."

□⊠□

706. Kur yra traukinys, kuris neima daugiaus kaip 32 pasažieriu? Toks, gali sakyt, mažiausis geležinkelis yra Šveicarijoj, Alpų kalnuose. Jis yra labai įdomus. Nekurie jį vadina geležinkeliu ant galo pastatytu,—taip stačiai jis augštyn lipa.

Berno Alpuose yra kalnas Pilatus, beveik 7,000 pėdų augščio. Nuo ežero Lucerne šis geležinkelis, vingiuodamas, pasikelia 5,400 pėdų augštyn iki kalno viršunei. Jo ilgis tik 15,150 pėdų. Iš to aišku, kad kas 3 pėdas jis pasikelia vieną pėdą augštyn. Nekuriose vietose jo kilimas išneša net 48 laipsnius, kas yra daugiaus negu pusė tiesaus kampo.

Vagonų ratai nusliįstų apačion, jeigu nebutų tam tikrų prietaisų, kuriomis garvežis galėtų laikytis. Garvežis nesirita rėlėmis, kaip paprastai, bet gali sakyti, lipa, nes šale rėlių yra įtaisyta plieno dantis, už kurių garvežio ratų dantis griebia, kaip kiekvienos mašinos ratuose.

Kadangi kilimas yra labai stačias, tai garvežio paprastas katilas negali but vartojamas, nes vanduo subėgtų vienan galan. Todėl katilas įtaisytas ne išilgai garvežio, bet skersai.

Greitumas šio geležinkelio nedidelis: truputį daugiaus negu 3 pėdas į sekundą, arba apie 3 verstus į valandą. Jis turi tik vieną vagoną ir gali paimti ant syk daugiausiai 32 pasažieriu.

□⊠□

707. Kaip augštai lekia kariško karabino kulka? Atsiradus orlaiviams, žinoti kaip augštai lekiantį orlaivį galima karabino šuviais išnaikinti yra gana svarbu, nes kanuolių, nors jų šuviai lekia augščiau, negalima taip greitai nustatyti, kaip orlaivis lekia. Todėl Vokietijoj Dr. C. Cranz gana ilgai tai tyrinėjo ir ką ištyrė, tą pagarsino. Jis persitikrino, kad iš Vokietijos infanterijos karabino horizontališkai iššauta kulka lekia 4,000 (apie 4 verstus), o iššauta stačiai augštyn tik 2,650 metrų, taigi pustrečio versto, ir nulėkimui reikalauja 18½ sekundos, o paleista horizontališkai tiek nulekia į 13 sekundų. Žinoma, su karabinu tokioj augštumoj jau orlaiviui nedaug blogo galima padaryti, nes juo augščiau kulka nulekia, juo menkesnis jos smarkumas ir ji lekia vis palengviau, o augštumoj 2,650 metrų kulka suvisu sustoja, tai nors pasiektų orlaivį, nieko blogo jam padaryti negali, kulka gi horizontališkai iš karabino paleista tokioj tolumoj lekia dar su greitumu 110 metrų sekundoj, su kokiu greitumu orlaivis gali lėkti. Tai reikia priimti, kad su karabinu augštumoj 1,500 metrų orlaiviui ne kiek blogo galima padaryti. Kad sužeisti orlaivį lekiantį 25 metrus sekundoj, kulka turi lėkti su greitumu 150 metrų ir tai jeigu vėjo nėra. Šaudant į orlaivį, reikia ir su vėju skaitytis, nes ir jis kulkos lėkimą trukdo.

Dr. Kun, Vincas Varnagiris.

Gruodžio 30 d. staiga mirė nuo širdies ligos Dr. Kun. Vincas Varnagiris, lietuvių parapijos klebonas Sheboygan, Wis.

Vėlionis turėjo 50 metų amžiaus ir paėjo iš Suvalkų rėdybos. Dvasišką Seminariją baigė Seinuose ir augštesnius mokslus ėjo Ryme, kur įgijo doktoratą.

Amerikoje jis buvo vienas iš senesnių kunigų ir didesnę dalį laiko išbuvo Brooklyno parapijoj. Apie metai laiko atgal pastojo Sheboygan'o parapijos klebonu.

Vėlionis buvo didžiai apšviestas žmogus, puikiai pažįstantis lietuvių kalbą (ko, ant nelaimės, negalima pasakyti apie daugelį musų kunigų), turėjo nepaprastus raštiškus gabumus, nors jų užtektinai neišnaudojo. Bet užvis labjausiai jis pasižymėjo, kaipo geras tautietis ir karštas lietuvis ir didelis Lietuvos mylėtojas.

Kun. Dr. V. Varnagiris.

Apie tai liudija, kad ir jo paskutinis pasidarbavimas, kuomet Amerikoje lankėsi Dr. J. Basanavičius su atstovu M. Yču Tautos Namų reikalais.

Apie tai "Lietuvos" No. 45-tame 1913 metų sekančiai rašoma:

"Didžiausiu Tautos Namams aukautoju, ne tik visoj Amerikoj, bet ir abelnai tarp visų lietuvių, pasirodė Brooklyno klebonas, Dr. Kun. V. Varnagiris, kuris paaukavo nuo savęs penkis šimtus doliarių, sumušdamas tokiu budu duosnumo rekordą. Priėmus atydon jo nenuilstantį veikimą Tautos Namų reikalams ir šitą, galima pasakyti, milžinišką auką, reik ištarti jam gilios pagarbos žodžius, kaipo karštam tėvynainiui. Tas jam juo labjaus priklauso, nes, kaip girdėtis, kun. Varnagiris nėra "pinigingu" ir turtingu vyru. Šita aplinkybė, sykiu su jo nepaprastu duosnumu didžiam Tautos reikalui yra ganėtina, kad jį pastačius pavyzdžiu kitiems kunigams ir abelnai visiems lietuviams. Daugiaus tokių tėvynainių!"

Su žmonėmis-parapijonais vėlioniui, kaip girdėti, ne visuomet sekėsi gerai sugyventi, bet—"apie mirusius arba gerai, arba nieko nekalbėti."

Jeigu kas skaito kunigams blogu rinkimą pinigų, tai tos nuodėmės vėlionis, be abejonės, neturėjo Gerai jį pažįstantieji žmonės sako, kad jis pinigų niekuomet neturėjo ir mirė be skatiko—pilnoj to žodžio prasmėj. Mirdamas prašė, kad palaidotų jį Chicagos lietuvių kapinėse.

Margumynai.

Lenkai Apskelbia "Neprigulmybę."

Chicagos lenkai išleido "manifestą," kuriame jie apskelbia Lenkijos neprigulmybę ir jos sostine, kol-kas, paskiria namus prie 1309 N. Ashland ave. Chicagoje.

Po šituom "manifestu" lenkai tikisi surinkti apie du milionu parašų ir jį pasiųs Suv. Valstijų kongresui bei tarptautiniam kongresui, kuris atsibus po karės. Šiame manifeste jie reikalauja: 1) kad visos trįs dalįs Lenkijos butų suvienytos kruvon, 2) kad butų sugrąžinta Lenkijai neprigulmybė ir 3) kad Lenkijai butų atlyginti visi nuostoliai, laike šios karės padaryti.

"Manifestas" sako, kad Europoje nebus ramybės, patol, pakol Lenkijai nebus sugrąžinta liuosybė.

Tuom tarpu žmona žinomo lenkų artisto Padarewskio Chicagoje, Congress hotelyje, įrengė parodą lėlių lenkiškuose paroduose ir pardavinėja jas turtingoms amerikonėms. Pelnas eina šelpimui nuo karės nukentėjusių lenkų.

Tokias parodas jis rengė ir kituose Amerikos didesniuose miestuose.

Abudu Tiki į Pergalę 1916 Metais.

Francuzijos prezidentas Poincare išleido laike Naujų Metų atsišaukimą į visas francuzų armijas, drąsindamas jas kovoti už Francuzijos laisvę.

"Jųs išlošite!"—sako prezidentas savo atsišaukime.—"Metai, kurie tik-ką prasideda, taneš jums, mano prieteliai, širdies džiaugsmą todėl, kad jųs sumušit priešą ir sugrįžsite į savo namus apvaikščioti pergalę ramiai su tais, kuriuos jųs mylite."

Kaizeris taipgi išleido atsiliepimą, kuriame jis savo kareivius vadina "draugais" ir džiaugiasi, kad "kur tik aš jus siunčiau į mušį, jųs buvote garbingais laimėtojais."

Kaizeris taipgi tikisi šiais metais užbaigti karę ir sako:

"Męs pradedame naujus metus su Dievu kaipo apgynėju musų faterliando ir Vokietijos didybės."

Sako, Rusai Turi 5 Milionus Vyrų.

Dr. Phillip Newton iš Washingtono, kuris tik-ką pargrįžo iš Rusijos, kur jis įgijo rangą brigados generolo, pasakoja, kad Rusija tik-ką pakvietė dar 5 milionus vyrų į pulkus ir apart to buk jai lieka dar 9 milionai vyrų atsargoje. Daktaras buvo prie 42-ojo pulko Šeštoj rusų armijoj ir dalyvavo rusų pasitraukime nuo Varšavos.

EXTRA.

LIETUVIAI GAUNA MILIONĄ RUBLIŲ PAŠELPOS.

Lietuvių Centralinis Komitetas, kurio prezidentu yra dumos atstovas M. Yčas gavo nuo valdžios lietuvių pabėgėlių sušelpimui daugiaus miliono rublių pašelpos. Pabėgėlių reikalams gauta 860,000 rublių ir lietuvių vaikų mokyklų užlaikymui 155,000 rublių.

(Platesnės apie tai žinios tilps sekančiam numeryj.)

Petrogradas, sausio 4 d. Pranešama, kad austrai ir vokiečiai apleidžia Bukovinos sostinę Czernowitz. Rusų didelis užpuolimas eina vis pirmyn ir nušlavė austrus per Dniestro upę. Oficiališkai rusų pranešama, kad rusai užėmė augštumas aplink Czernowitz.

Tarp upių Sereth ir Stripa, Galicijoj, rusai taip pat nuvertė teutonus atgal, nekuriose vietose ant 25 verstų. Rusai vėl pradeda imti pusėtiną skaitlių austrų nelaisvėn.

TURKAI ATAKUOJA TALKININKUS.

Konstantinopolis. Turkų oficialis pranešimas skelbia, kad ant galo Gallipoli pusiausalio, kur talkininkai dar laikosi, eina labai smarkus mušis išilgai visą frontą. Turkai, matyt, geidžia talkininkus visai iš to pusiausalio išmesti.

"NEBUS TAIKOS BE PERGALĖS!"

Londonas. Laike peržiurėjimo rusų kariumenės sausio 2 d. caras laikė prakalbą šv. Jurgio užsitarnavusiems kavalieriams. Šitoj prakalboj jis užtikrino, kad Rusija nepadės ginklo, kol "nors vienas priešas bus ant jos žemės dar likęs" ir kad nesitaikys su Vokietija kitaip, kaip tik sykiu su visais kitais talkininkais.

PRIVERSTINAS TARNAVIMAS ANGLIJOJ.

Londonas. Anglijos parliamentas pradėjo svarstyti valdžios įnešimą, kuriame reikalaujama, kad laike šios karės Anglijoj butų įvestas priverstinas kareiviavimas (konskripcija).

GREKIJA LINKSTA PRIE TALKININKŲ.

Atėnai. Eina gandas, kad Grekijos karalius pradeda svyruoti ir linkti prie talkininkų. Sakoma, kad kreiptasi prie Venizeloso, ar jis vėl nepriimtų premierystės. Grekija mat bijosi bulgarų, Vokietijos pagelbininkų.

Kibirkštįs.

Kaip tik Amerikoj pagarsina, kad Wilsonas įgijo dipliomatišką laimėjimą, tai antrą dieną, žiurėk, teutonai paskandina keletą amerikonų.

×=×

Tautininkai, kaip girdžiu, suvažiavo laimingai,—all right. Dabar tik žiurėsim, kaip laimingai ir kaip toli jie nuvažiuos.

×=×

Dr. Graičunas, velydamas musų partijų vadams "atsisakyti-rezignuoti" prieš pat Naujus Metus, padarė vieną klaidą: caras, kaizeris ar karalius Jurgis, kuomet prašo rezignuoti, tai medalį ar titulą prie to prikergia, kad slidžiau butų važiuot žemyn. O daktaras vinių prikalė...

×=×

Ar socialistas gali buti kataliku—to nežinau, bet ar katailikas gali but socialistu,—tai galima pasakyt, kad "beveik,"... sprendžiant pagal tą, kaip jų laikraščiai, kovoj su savo priešais, žengia socialistų pramintais takeliais.

×=×

Rytinės valstijos visados priel čikagiečius dantį griežė. Kad netruktų tarp jų dipliomatiškl ryšiai, kuomet čikagiečiai pradėjo "holseliu" rytiečiams merginas imti.

×=×

Kol-kas "Keleivis" vis dar negali savo skaitytojams išaiškinti, ką tas senas Suv. Valstijų įstatymas reiškia. Nedyvai. Ja mat nėra archeoliogas.

×=×

Dr. Maliauskas turi but mokytas žmogus. Tas tuč-tuojau matyt iš jo straipsnių. Kalbos švelnumu beveik nubytina Šeštoką arba Perkuną.

×=×

Galvojau-galvojau: kodėl vasarą ruskio mešką fliukai taip suubino. Mano draugas yra gamtos mokslų studentas, tai jis man mokytai ir išexpleinino:

— Matai visos meškos pavasarį ir vasarą yra slobnos, bet sau miega ir lopas išsižinda. O kaip tik šalčiai užeina, tai veizėk, kaip ruskio meška vėl pradeda prausui į kelines kibti....

×=×

(Nugirsta). Frie "Laisvės" redakcijos Brooklyne du, matyt socialistai, karštai kalbasi apie "Naujienų" bendrovės prezidento vestuves Waterburyj.

Vienas: Žinai, jis šliubą ėmė pas kunigą...

Kitas: Tai r....žė, ir tas supaškudino musų "vierą."....

Jurgis Spurgis.

VIETINES ŽINIOS.

Kun. Varnagirio laidotuvės. Pereitą panedėį parlydėjo į šv. Jurgio bažnyčią lavoną mirusio Sheboygane, Wis., Dr. Kun. V. Varnagirio. Laidotuvėmis, sulyg vėlionio noro, užsiėmė Džiakonas M. Kraučunas. Į laidotuves suvažiavo per 20 kunigų iš įvairių vietų. Iš tolimesnių kunigų pribuvo kun. B. Moleikaitis iš Albany, N. Y., Kasakaitis iš Pittston, Jakštis iš Painesdale, Mich. Utarninke šv. Jurgio bažnyčioje atsibuvo gėdulingos pamaldos ir vėlionis tapo palaidotas Chicagoje.

Kun. Remeika, Brooklyno klebonas, ir vėlionio giminės iš Brooklyno, kaip girdėt, buvo manę pargabenti lavoną ir palaidoti jį Brooklyne, tačiaus dėlei didelių pervežimo kaštų nuo to sumanymo atsisakyta.

(Tąsa ant 7-to puslapio.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

A. M. Virb. Jusų korespondenciją sutrumpinome, nes apie tokias ypatas rašinėti, kaip anas "kalbėtojas," tai gaila vietos.

p. Norwoodietis. Jusų laiškelį pasiuntėm p. šimkui. Jis praneša mums, kad prakalbas pas jus rengė vietinis Tautos Fondo skyrius, pas kurį ir visos surinktos aukos paliko. P-ui šimkui, kaip jis sako, iki šiam laikui neprisiųsta surašo aukautojų, todėl ir pagarsinti jo negalėjo. Kaltininkų, kaip matot, reik pajieškoti pas save, tarp vietinių, o ne kur kitur.

p. J. Butkus, Toronto. Laiškas išsiųstas sausio 4 d.

Tiems, kurie čia nepažymėti. Raštus peržiurėsim ir, ką galėsim, sunaudosim į sekantį numerį.

Apgarsinimai.

SVEIKATOS ŽENKLAI.

Geriausi geros sveikatos ženklai yra fyziškas stiprumas ir pratiška energija. Taip greita, kaip tik viena tų sąlygų silpnėja, jųs taipgi atrasite, kad jųs prarandate savo apetitą, kad jųs turite įvairius gromuliavimo nesmagumus, kad tavo miegas yra perškadinamas, kad tavo budas persimaino. Jųs turite imti tai domon tuojau ir męs galime pasiulyti jums Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro Jis perdėm išvalys kuną ir laikys jį valu, jis apsaugos nuo apsvaigimo, jis pagelbės išvalyti kraują, jis sustiprys organižmą. Nedaleiskite, kad konstipacija įsigyventų jumyse ir sukeltų nesuskaitomą daugybę nesmagumų. Vartok Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Kaina $1.00. Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago.

Sustingęs kaklas turi buti trinamas su Trinerio Linimentu. Skausmą raumenyse, pečiuose gerklėje ir sanariuose Trinerio Linimentas greit prašalina.

Kaina 25 ir 50c, per pačtą 35 ir 60c.

DRAUGIJŲ REIKALAI

KETVIRTAS IŠKILMINGAS BALIUS

Parengtas Lietuvių Politško ir Pašelpos Kliubo, subatoje, sausio (Jan.) 8 d. 1916 m. Pilsen Auditorium svet., 1655-57-59 Blue Island ave. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga 25c porai.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites į tą musų iškilmingą Balių, nes bus vienas iš gražiausių balių su programu visokių lietuviškų šokių, Grand March Moonlight Waltz, tai yra šokis prie užtemusios šviesos, merginų šokis ir Vyrų, dar bus priegto, kas yra gana juokingas.

Kviečia Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro Bronislovo Galinskio, kuris mane apleido 2½ metai atgal. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kviedainų miestelio. Meldžiu sugrįžti pas mane, o jeigu ne, tai bukia drąsus pranešti man, kad ne, tuomet aš žinosiu, kaip elgties. Jis pats, ar kas kitas, duokite žinią adresu:
Mrs. Michalina Galinskienė,
797 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo brolio Jurgio Inuškos. Jis paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Subačių parap., Peivaniškių kaimo. Jis pats, ar kas apie jį žino, meldžiu duoti žinią sekančiu adresu:
Meti Janik,
Camp No. 8, Boulder Jct.,
Goodyear, Wis.

Pajieškau Antano Jeromino, dėdės ir tetutės Marijonos Jerominaitės. Kauno gub., Šiaulių pav., Papilės parap., Šiliškių sodos. Gyvena apie 12 metų Chicagoj. Jie patįs, ar kas jucs žino, teiksitės man pranešti šiuo adresu:
Antanas Šiurkus,
213 Park st., Lewiston, Me.

Pajieškau Kazio Kulbašaucko. Suvalkų gub., Starapolės pav., Veiverių gmino, Skraudžių kaimo. Trįs metai atgal gyveno Shenandoah, Pa. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:
M. Matulaitis,
64 Centre st., Pittston, Pa.

Pajieškau savo švogerio, Antano Valuko. Paeina iš Suvalkų gub., Mariampolės pav., Panevėžio miestelio. Jis pats, ar kas jį žino, malonėkite duoti žinią adresu:
Juozas Skrailiunas,
Box 398, Johnston City, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauju moteriškės prie namų darbo. Šeimyna susideda iš dviejų. Meldžiu kreiptis per lašką ar ypatiškai dėl platesnio paaiškinimo.
A. S. Kraujalis,
1504 So. 50th ct., Cicero, Ill.

Reikalaujame agentų dėl pardavinėjimo Gary, Ind. ir Chicagos lotų ir namų po visus miestus. Nuolat arba vakarais ir nedėldieniais, neapleidžiant savo dieninio darbo. Naujas budas, lengvai parsiduoda. Didis uždarbis. Biznio Kurso-Instrukcijos agentams dykai. Aukso verčios, ir niekur kitur negalima gauti šio mokslo ir apsišvietimo, kur žmogų perdirba į grečiausį laiką ant geresnio. Adresuokite
The Chicago Realty Sales Co.
Room 35, 154 W. Randolph st.,
Chicago, Ill.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijose, fabrikuose ir privatiškuose namuose. Norint darbo atsišaukite
Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.
Telefonas Normal 163.

DEŠIMTS MILIONŲ AKRŲ NEPAJUdintos žemės Arkansas ir Louisiana laukia gyventojų. Dešimts mėnesių ganyklos atdaros, užtektinai lietaus; javai duoda nuo penkių iki penkiolikos tonų maisto ir pašaro ant akro, nereikalinga galvijams pastogė ir neapribuotas mėsos reikalavimas yra tai pelnas. Geras laukas prie Rock Island Linijų nuo $5 iki $10 už akrą. Męs suteiksime jums bešališkas ir patikėtinas informacijas apie ukininkavimo patogumus teritorijoje męs tarnaujame. Rašyk savo prigimta kalba į L M. Allen, Passenger Traffic Manager, Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill. (3)

Ant Pardavimo.

Parsiduoda saliunas labai pigiai. **Biznis geras, išdirbtas;** arti nėra kito saliuno. Parsiduoda iš priežasties nesveikatos savininko. Atsišaukti:
3658 So. Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai vieno tono, 50 arklių pajiegos **Auto Truck.** Atsišaukite pas
Dr. J. Kulis,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

Parsiduoda pigiai 6 cilinderių Locomobile Limousinas. Atsišaukite pas
Dr. J. Kulis,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

E X T R A

Parsiduoda medinis namas su bučerne ir visais bučernei reikalingais daiktais. Labai gražus štoras ir geroje lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Atsišaukti į A. Olszewskio Banką.

FARMOS GERIAUSIOS.

Pirkite šias musų farmas Didžiausioje Lietuvių Farmerių Kolionijoje Amerikj. Ta kolionija yra per mus uždėta 1905 metais ir męs apgyvendinome ją su 360 lietuviais farmeriais. Męs esame seniausieji ir didžiausieji Amerikos lietuviai farmų pardavėjai. Męs parduodame teisingiausiu budu išduodami užvarantuotus popierius Deeds ir čystus Abstraktus be jokių extra damokėjimų. Męs turime šimtus visokio didumo farmų parduoti, išdirbtų su užsėtais laukais, su sodnais, su budinkais. Žemė derlingiausia, nes maišosi su moliu ir juodžemiu ir molis su gera smielžeme, maišyta. Geriausia žemė dėl visokių javų, daržovių, sodnų, pievų ir gyvulių auginimo-ganyklų. Ir turime daugybė žemės neišdirbtos, geros, kurią parduodame visokio didumo plotais pigioj po $6 akerį ir brangiaus ant lengvų išmokėjimų. Kiekvienas gali tokios žemės pasiimti ir mieste dirbdamas išmokėti ir likti farmeriu. Pasiskubinkite nusipirkti bo prekės greit bus daug augštesnės. Atvažiuokite pas mus męs tikrai užtikriname jus, kad surasite sulyg savo noro farmų pirkti. Už ką busite mums dėkingi. Kviečiame visus miesčionis darbininkus ir iznierius atvažiuoti ir apsigyventi pas mus ant farmų tarp savų brolių lietuvių farmerių. Kuogražiausiame ir sveikiausiame apgyventame krašte pilna aplink vaikams mokyklų, bažnyčių, geležinkelių ir gerų žviravotų kelių. Apielinkėje turgaunų miestų Scottvillės ir portavas miestas Ludington, Michigan. Nusipirkite musų kolionijoje farmas jums taipos patiks ant musų farmų gyventi. Apie miestus nei mislyti nenorėsite. Turėsite ant farmų užtikrintą sau gerą gyvenimą. Trumpu laiku farma pati per save išsimokės ir padarys jus turtingais į kelis metus laiko. Rašyk tuoj, gausi lietuvių kolionijos mapą ir kataliogą dovanai. Tik įdėkit už 4 centus stampą dėl prisiuntimo kaštų.
A. KIEDIS & CO.
Real Estate
Peoples State Bank Building,
Scottville, Michigan.

Naujas Išradimas—Spyna be Rakto

Nereikia rakto nešiotis-nėra ką nei pamesti.

Kožna spyna kitaip rakinasi.

Musų naujo išradimo beraktinės spynos yra padarytos ant neišpainiojamų pamatų ir yra taip *saugios* kaip *Bankinis Užraktas.* Nusipirkęs musų naujo išradimo beraktinę spyną jausiesi saugiau negu kad palicmoną pristatytum prie savo užrakto, nes jos kitas jokiu budu negalės atrakyt kaip tik jųs. Nelaukdamas pareikalauk nuo musų pilno tų spynų aprašymo su paveikslais; nusistebėsi dažinojęs, kaip tvirtai ir saugiai jos yra padarytos ir pigios. *Už praplatinimą musų naujo išradimo beraktinių spynų duodamo didelės vertės dovanos. Klausk išlygų.*

Laiškus rašykite lietuviškai įdėdami markę atsakymui.
Adresuokit šitaip:
SECURITY PADLOCK CO.
648 W. 31st St. Dept. A. Chicago, Ill.

ATYDAI SOUTH CHICAGIEČIŲ.

Labai pigiai ir ant gerų išlygų parsiduoda 2 pagyvenimų medinis namas 2957 E. 81 Str. arti Exchange ave., maudyklės, toiletai viduryje, neša $25.00 randos į mėnesį. Galima pirkti su mažais pinigais, arba labai pigiai už 'cash.' Kreipkites dėl informacijų.
A. OLSZEWSKI BANK,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Jei nori pamatyti tikrai
GERĄ TEATRĄ,
tai steik į
MILDĄ
3138-42 So. Halsted St.

Čia už 5c matysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras.
Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai pralesti valandą liuoso laiko uzmiršti savo nesmagumus, tai ateik į
MILDOS-TEATRĄ.

JOSEPH J. ELIAS, Savininkas
4600-02 S. Wood St., Chicago.

Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. **Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.**

Ar Jųs Kosite?

Jei taip, tai sustabdykite jį! Tai yra lengva padaryti, jei Jųs imsite

Severa's
Balsam for Lungs

(Severos Balzamą Plaučiams) laiku. Pamėginkite jį nuo peršalimų, užkimimo, bronchito, krupo ir kokliušo. Suaugusiems kaip ir vaikams. Kainos 25c ir 50c visose aptiekose.

Kosėjo Nuolatos.

"Aš pagavau didelį šaltį ir nuolatos kosėjau, parašė p. W. Woloszyn, Weirton, W. Va., ir jeigu aš paimdavau stiklą šalto vandens, kosėjimas pasidarydavo labjaus traukčiojantis. Dirbdamas blešinių dirbtuvėje arti milžiniško karščio, aš turėjau gerti vandenį. Aš perskaičiau apgarsinimą apie Severos Balzamą Plaučiams, ir, išvartojus 25 centų bonkutę, kosulis sustojo, ir aš jaučiuos gerai ir sveikai."

Skaudėjimai Krutinėje,

ir įvairųs kiti sopėjimai ir skaudėjimai yra greitai išvaromi, trinant gerai **SEVEROS GOTHARD ALIEJUM** (Severa's Gothard Oil). Jisai yra puikus raminantis linimentas. Kainos: 25 ir 50c už bonką. Visose aptiekose.

Severos Medikališkas Kalendorius.

1916 metams yra dabar gatavas išplatinimui Jusų aptiekoje, arba tiesiog nuo musų. Tikrai gaukite vieną kopiją ir laikykite ją parankioje vietoje per visus metus.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO
BANKA

3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo................15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo................10c
Aritmetika mokinimuisi rokunų, su paveikslais (apdaryta)..35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis
R F. D Rou e 2 Hudson, N.Y.

DAR YRA PROGA!

Nors jau po laiko, bet paskutinėmis dienomis gaunu dar daug laiškų, kad prisiųsčiau jiems dovanų. Todėl tėmykite!

Kas iki sausio 15 d. prisiųs man $5.00, tas gaus

1) Savaitinį laikraštį "Lietuvą" per visus metus.

2) Lietuvių Dienraštį "Kataliką" per visus metus.

3) Didelį naują lietuvišką žemlapį (mapą) Suvalkų gubernijos, kuris parodo viską lietuviškoj kalboj: visus miestus, kaimus, kelius, upes ir upelius, ežerus, balas ir t.t. Puiki mapa kolioruose (spalvose).

"Katalikas" kaštuoja metams $5.00; "Lietuva"—$2.00, Žemlapis—$1.00. Iš viso $8.00. Visą tą gausi tik už $5.00, jeigu juos prisiųsi greitai—ne vėliaus Naujų Metų. Nepraleisk šitos progos. Sėsk ir tuojaus rašyk, o viskas bus išsiųsta tuojaus be jokio trukdymo. Adresuokit šitaip:

JONAS KULIS
Generališkas Agentas.
3259 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5831
Dr. P. WIEGNER

F. P. Bradchulis
Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos
Telephone Yards 3159

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Gelbekite Giminės!

per Lietuviu-Vokiečiu Biurą

Visa Lietuva po Vokietijos valdžia, todel visi laiškai ir dokumentai turi buti rašomi **Vokiečių** kalba, nes lietuviškų laiškų cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susinešimus su Vokietijos konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoj. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Sujieškome pražuvusias gimines ir jų turtą. Verčiame ir parašome laiškus giminems vokiečių ir lietuvių kalbose. Toliau gyvenanti prisiųskite savo lietuviškai rašytus laiškus, o mes išversime vokiškai. Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspauda. Norinti išversti ar parašyti laiškus turi prisiųsti **$1.00. Jeigu norite kad jusų paliktas turtas Lietuvoj nepražutų, tai atsišaukite tuojau.** Rašydami platesnių žinių įdekite stempą atsakymui. Adresuokite:

Lithuanian-German Bureau
3149 So. Halsted Street CHICAGO

Valandos vietos lietuviams: Paprastais vakarais nuo 6 iki 9; Subatomis nuo 2 iki 9; Nedeliomis nuo 10 iki 4 po pietų.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos
MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir ba...

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.	Šioklom Dienom	Subatomi ir Šventomi Dienomi
Paprastiem šokiam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torielkas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

LIETUVIŲ LIUTERONŲ.
ATYDAI

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet męs da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuvėje, ir pas mus dar galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsime kataliogą.

LIETUVA PUB. CO.,
3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Phone Drover 5052
Dr. K. Drangelis
LIETUVIS DENTISTAS
3261 So. Halsted St., Chicago

BARGANAS UŽ $1,800.00.

Įmokėk $500, o likusius ant išmokėjimo. Patįs gyvenkite pirmame fliate ir imkite randą už antrą fliatą. Puiki ant dviejų pagyvenimų medinė stuba. Vienas fliatas turi 6 kambarius, o kitas fliatas turi 4 kambarius. Gražus, ilgas lotas ant 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av. **Olszewskio Bankas.**

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

SAULE
THE SUN.

Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

25 METAI.

Gruodžio 12 d. 1916 metuose sukaks musų laikraščiui "Lietuvai" 25 metai, tai yra bus lygiai ketvirtdalis šimtmečio, kaip šis laikraštis nenuilstančiai darbuojasi ant lietuviškos dirvos. Todėl "Lietuva" šiuose metuose apvaikščios savo 25 metų sukaktuves.

Pažymėjimui šių sukaktuvių "Lietuva" rengiasi išleisti speciališką jubiliejinį numerį, kuris žada buti didelės vertės.

Todėl patariame visiems šių metų "Lietuvą" skaityti, užsirašant nuo No. 1 1916 metų, kad pabaigoj metų turėtumėte pilną kompletą jos jubiliejinio meto.

Paraginkite ir savo draugus "Lietuvą" užsirašyti, už ką jie ir męs busime Jums dėkingi.

Ateinanti metai Amerikoje žada buti daug geresni už 3 praeitus metus, ir štai kodėl:—

1. Amerika turi milžiniškus kontraktus su Europa pristatyti amunicijos, automobilių, drabužių ir kitokių daiktų. Išpildymui šių kontraktų reikia šimtų tukstančių darbininkų ir daugiau metų laiko, kad visa tai padarius.

2. Šiuose metuose bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška administracija, visada Amerikoje po sunkių laikų buvo geri laikai. Be abejonės, turėsime ir vėl gerus laikus, kada gausime republikonišką prezidentą.

3. Šiuose metuose gali ir Europos karė pasibaigti. Karei pasibaigus, bus didžiausias judėjimas sviete. Vėl atsidarys keliai žeme ir vandenimi į visas svieto šalis, eis exportai, importai,—bus tai didžiausia darbymetė.

Pažvelgus į tą viską, matome, kad prastuosius laikus jau pergyvenome ir kasdien einame prie geresnių. Artinantis geresniems laikams, nėra sunku ir už laikraštį $2.00 užsimokėti. Užmokėti $2.00 už laikraštį užčėdins tau $20.00 per metą, kuriuos be laikraščio nejučiom išleidi, ir nieko už tai negauni. Laikraštis išlavina tavo protą, padaro tave apšviestesniu žmogum ir suteikia tau viso svieto žinias, kurių be laikraščio niekada nežinotumei.

Todėl užsirašyk "Lietuvą" tuojaus ir paragink savo draugus ją užsirašyti.

"LIETUVOS" ADMINISTRACIJA

Tabakas, kurį jųs pamylėsite geriau už viską!

Copyright 1916 by R. J. Reynolds Tobacco Co.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

turi skanumą, kuris yra skirtingas nuo bile pypkės tabako jųs kada rukėte. Patentuotas procesas, kuriuo jis yra dirbamas, sutaiso tai ir nukerta kandimą ir svilinimą. Jųs geriau pamylėsite Prince Albert'ą, nes jis yra taip geras ir taip užganėdinantis. Jųs galite rukyti daugybė ir jis nekandžios tavo liežuvio ir nenuvargins tavo skonies!

Jųs pirkite Prince Albert tuojau ir patįs žinokite, kad ką męs jums pasakom yra faktas, nes vyrai visose Suvienytose Valstijose ir visame pasaulyje reikalauja jo, negu kito kokio tabako. Ir jei jie atranda jį taip geru, jųs tikrai neapsivilsite.

Prince Albert geras pypkei ir cigaretams.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

(Tąsa nuo 6-to puslapio.)

Chicagos artistų tarpe. Pastaruoju laiku, pribuvus Chicagon žinomam Lietuvos artistui p. A. Vitkauskui, tarp Chicagos lietuvių scenos skylėtojų artistų prasidėjo smarkus bruzdėjimas. Kaip-gi! Reik pasinaudoti proga, kurios lietuvių artistai-megėjai iki šiolei dar nėra turėję. Daug ko galima pasimokyti nuo profesionalio artisto, užbaigusio dramatišką mokyklą. Todel musiškiai gabiausi artistai mylėtojai susispietė kuopon ir iš Chicagos mano padaryti didžiausį ir geriausį lietuviškos scenos centrą.

A. Vitkauskas.

Chicagoje yra gabių lošejų. Turint tokį vadą, kaip p. Vitkauskas, lietuvių teatrališkoji scena, be abejonės, žymiai pakils.

P-as Vitkauskas išsykio pasinėrė darban. Tuojaus susitvėrė trupa ir jau pradėta repeticijos veikalo "Genovaitė." P-as Vitkauskas, kaip teko girdėti, likosi labai užganėdintas Chicagos teatrališkomis spėkomis ir žada dikčiai pasidarbuoti.

Drama "Genovaitė" bus statoma 23 dieną šio mėnesio, tik ne Big Ashland teatre, kaip pirma buvo pranešta, bet Pulaskio svetainėje. Girdėjome, kad dabar p-as Vitkauskas pradėjo sparčiai darbuotis, kad pagaminti lietuvių scenai naujų veikalų.

"Birutė" ateinantį menesį žada statyti "Užburtą Kunigaikštį," kuriuom režisieruos taip-pat p. Vitkauskas.

Auka nuo karės nukentėjusiems. Lietuvių Kliubų Federacija, turėjusi savo vakarėlį gruodžio 31 d., paskyrė iš pelno $10.00 nuo karės nukentėjusiems. Visos draugijos, rengiančios vakarus, turėtų daryti tą patį, skirdamos dalį pelno tam pačiam tikslui.

Prie šios progos rengėjai ištaria ačiu dainoriams, tame vakare dalyvavusiems ir p. J. F. Judeikiui už suteiktus patarnavimus. *B.*

Įvairumai. P. K. Gugis, "Naujienų" bendrovės prezidentas ir žymus veikėjas tarp lietuvių socialistų, apsivedė su p-le Pricevičiute iš Waterbury, Conn. Ameras jau nuo kelių metų darbavosi, kol suvedė šitą porą kruvon.

— Pereitą nedėldienį atsibuvo metinis 36-os SLA. kuopos susirinkimas Aušros svetainėje. Buvo rinkimas naujų kuopos viršininkų 1916 metams. Išrinkta: kuopos prezidentu—Dr. A. L. Graičunas (senas), vice-prezidentu—St. Tananevičia, finansų raštininku—M. J. Damijonaitis, protokolų raštininku—Jonas Pajauskas, kasierium—F. P. Bradchulis (senas), daktaru-kvotėju—Dr. A. Tananevičia, organizatorium—J. Sakalas, kasos globėjais—J. Sakalas ir Sagurskis.

— Šiomis dienomis mirė Chicagoje ponia Steponavičienė, motina kun. Steponavičiaus, buvusio klebono lietuvių parapijos prie 18-tos gatvės.

— Girdėjome, kad neužilgo Chicagoj žada atsilankyti kompozitorius p. St. Šimkus.

— "Birutės" koncertas, buvusis antra diena Kalėdų šv. Jurgio svetainėj, taip žmonėms patiko, kad, kaip girdime, įprašyta "Birutę" dar sykį jį atkartoti. Sekantis koncertas, su tuo pačiu programu, bus duotas Mark White Square parkučio svetainėje 14 d. šio mėnesio (ateinančią pėtnyčią), 8 val. vakare. Įžanga visiems uždyką. Visiems gerų dainų mylėtojams patariama atsilankyti.

— Utarninke pargrįžo iš tautininkų seimo p. Pr. Kiba is

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neužčėdija, o pirkęs namą, nei nepasijunta, kaip greitai jį išmoka ir turi savo locną namą ir tokį žmogų visi gnodoja, vadina Chicagos ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiau metų laiko. Tokiu budu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šimet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikonišką prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augštyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigus, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kįla tiktai gerose biznio vietose. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeporto, ne laukuose.

Męs turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tiktai Keletą iš Jų.

2 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue arti 29-tos gatvės, 2 fliatai po 5 ruimus kiekviename maudyklė, toletai, gazas, neša randos $25.00. Kaina ..... $2,500.

6 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, arti 30-tos gatvės, 6 ruimų pagyvenimas, maudyklė, toiletas, gazas, šiltas vanduo, 2 ruimai basemente su sinku. neša rnados $20.00. Kaina ..... $2,500.

10 2 augštų kampinis murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 31-mos ir 35-tos gatvių, 2 fliatai: vienas 7 ruimų, antras 6 ruimų, toiletai ir vienas gražus tuščias lotas, neša randos $45.00. Kaina ..... $7,000.

12 Gražus lotas ant Emerald ave. tarp 33-čios ir 34-tos gatvių. Kaina ..... $ 700.

14 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue, arti 35-tos gatvės, 2 fliatai vienas 7 ruimų ir vienas 4 ruimų, neša randos $24.00. Kaina ..... $2,700.

15 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 36-tos ir 37-tos gatvių, 6 ruimai, maudyklė, toiletas, gazas ir vienas tuščias lotas, neša randos $20.00. Kaina ..... $3,000.

16 2 augštų murinis namas (naujas) ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 fliatai po 6 ruimus, maudyklė, toiletai, gazas, neša randos $40.00, ir sykiu gražus tuščias lotas. Kaina .. $5,000.

19 2 augštų medinis namas ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 fliatai po 6 ruimus, neša randos $24.00 į mėnesį. Kaina tiktai ..... $2,000.

20 1 augšto murinis namas, ant-Emerald avenue, 2 fliatai: vienas 5 ruimų ir vienas 4 ruimų, maudyklės, toiletai, barnė, neša randos $22.00. Kaina $3,200

24 2 augštų medinis namas, ant Emerald avenue, arti 37-tos gatvės, 3 fliatai: vienas 6 ruimų, maudyklė, toiletas, 2-ras 4 ruimų ir 3-čias 3 ruimų, neša randos $32.00. Kaina ..... $2,500.

25 2 augštų medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 4 fliatai, neša randos $35.00. Kaina ..... $2,500.

26 2 augštų medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 fliatai—vienas 6 ruimų ir vienas 5 ruimų, neša randos $24.00. Kaina ..... $2,400.

27 2 augštų murinis namas ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvių, 2 fliatai po 6 ruimus, toiletai, gazas, porčiai, neša randos $29.00 į mėnesį. Kaina $3,000

29 2 augštų murinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 fliatai, 5 ruimai kiekvienam, toiletai, gazas, neša randos $22.00. Kaina ..... $2,000.

30 2 augštų namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, viena pusė murinė ir kita medinė, 2 fliatai, vienam 6 ruimai o kitam 8 ruimai. Užpakalyje 2 ruimų fliatas su klozetu, neša randos $32.00. Kaina ..... $2,200.

37 2 augštų murinis namas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 fliatai, vienas 8 ruimų, o du po 4 ruimus, toiletai, maudyklė, gazas, neša randos $40.00. Kaina ..... $3,800.

38 3 augštų murinis namas, ant Union avenue arti 31-mos gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, maudyklės, toiletai, gazas, akmens frontas, labai stiprus ir gražus namas, neša randos $60.00. Kaina ..... $6,000.

39 1 augšto murinis namas, ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 2 fliatai po 4 ruimus, basementas. porčiai, gazas, neša randos $25.00. Kaina .... $2,800.

40 3 augštų murinis namas ir basementas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gazas; barnia atneša randos $12, išviso atneša randos $68.00. Kaina ..... $7,000.

Sekančiame "Lietuvos" numeryje rasite tolesnį namų surašą.

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St., Chicago.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS
Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškos kalbos, 439 pusl. $2.00
Kietais audimo apdarais 2.50
2117 ŽODYNAS Angliškai-Lietuviškos kalbos, 835 pusl. 3.00
Gražiais "Half Morocco" skuros apdarais. 4.00
2118 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškos kalbų vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie kaip No. 2117. Pusl. 1274. ..... 6.00
2119 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Morocco skura 7.00

1192 Geografija arba Žemės Aprašymas. $2.00
Apdaryta. $2.50
1199 Išsivystymas Vaisiaus Gyvuny. ..... .10
1201 Iš Kur Atsirado Musų Naminiai Gyvuliai. ..... .20
1218 Kada ir Kokiu Budu Svietas Susitvėrė ..... .35
1219 Kada ir Kokiu Budu Gali Svietas Pasibaigti? ..... .35
Apdaryta. ..... .50
1220 Kaip Gyvena Augmesys? ..... .35
1221 Kiek Senovės Graikai ir Romenai. ..... .20
1250 Nematomi Priešai ir Draugai žmonių. ..... .30
1256 Oras, Vnduo, Šviesa ir Šiluma. ..... .40
1261 Paėjimas Organiško Svieto. ..... .35
1271 Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai. $1.00
Apdaryta. $1.25
1299 Žvėrys ir žmogus. $1.00. Apdaryta. $1.25
1311 Airija. Lapai iš Istorijos Airijos. ..... .15
1335 Chinija. Iš Istorijos Chinų. ..... .35
1349 Ethnologija arba Mokslas apie Žemės Tautas. $2.00
Apdarta. $2.50
1358 Gadynė Šlektos Viešpatavimo Lietuvoje. $1.50
Apdaryta. $2.00
1360 Gyvenimo Mokykla. $1.25. Apdaryta. $1.50
1380 Istorija Abelna. Tomas I. $1.00. Apdaryta. $1.25
1382 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. $1.00
Apdaryta. $1.25
1383 Istorija Chicagos Lietuvių. $1.00. Apdaryta. $1.50
1386 Iš Muzikos Srities. ..... .10
1387 Iš Mano Atsiminimų. 75c. Apdaryta. $1.00
1419 Kultura ir Spauda. ..... .45
1428 Lenkai Lietuvoje. ..... .15
1435 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. ..... .50
1480 Rašto Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1510 Tikėjimų Istorija. Apdaryta. $5.00
1511 Trumpa Senobės Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1600 Apie Turtų Išdirbimą. ..... .35
1605 Aukos Karės Dievui. ..... .10
1660 Kaip žmonės su Ponais Kovojo. ..... .10
1668 Ko Mums Reikia Pirmiausiai? ..... .20
1680 Labdarybė Pirmiaus ir Dabar. ..... .10
1690 Moteris ir Jos Vieta žmonijoje. ..... .15
1709 Priedelis prie Lietuviškojo Klausimo. ..... .10
1730 Tautiškos Politikos Knygynėlis. ..... .10
1863 Auginimas ir Maitinimas Mažų Kudikių. ..... .10
1884 Džiova ir Alkoholis. ..... .10
1900 Higiena. Daktariška Knygelė. ..... .35
1954 Pamatas Visokiai Reformai. ..... .30
2001 Angliškos Kalbos Vadovėlis. ..... .25
2038 Kaip Rašyti Laiškus, Lietuviškoje ir Angliškoje Kalbose. ..... .75
Apdaryta. $1.00
2055 Lithuanian Self-Instruction. ..... .50
2084 Rankvedis Angliškos Kalbos. $1.25. Apdaryta $1.50
2085 Rankvedis Gromatų Rašymui. ..... .35
2131 Arithmetika. Knyga Išsimokinimui Rokundų. ..... .25
2241 Gamtos Pajiegos. 50c. Apdaryta. ..... .75
2266 Koks Privalo Buti Vaikų Auginimas? ..... .20
2398 Žinynas. Knyga žinių. $1.50. Apdaryta. $2.00
2401 Dekliamacija ir Sceniškoji Mimika. ..... .10
2458 Tikri Juokai. Lietuvių Pasilinksminimui. ..... .50
2496 Lietuviškas Sapninykas. 50c. Apdarytas. ..... .70
2506 Naujas Pilnas Orakulas. $2.50. Drutuose apdaruose. $3.00
2516 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo. ..... .50
2532 Svieto Pabaiga. ..... .10
2558 Kalendorius "Lietuvos" 1896 metams. ..... .05
2617 Tikyba ar Mokslas? ..... .50
2629 Žydų Likimas Gudijoje. ..... .05
2590 Dangaus Augštumas ir Žmogaus Senumas. ..... .15
2593 Dievas, Dangus ir Pragaras. ..... .10
2596 Gyvenimas Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto IX. ..... .25
2626 Vaisės Kristaus pas Popiežių. ..... .05

NB. Ant sekančių knygų perkupčiams duodame tokį pat rabatą, kaip ir ant "Lietuvos" išleistų.

128 Iš Gyvenimo Samojėdų. ..... .10
266 Olga Liubotavičiutė. ..... .10
296 Po Priedanga Šventenybės. ..... .25
825 Patkulis. Politiška tragedija. ..... .20
1274 Spėka ir Medega. $1.50. Apdaryta. $2.00
1988 Tikras Ženybinis Gyvenimas. ..... .25
2120 Žodynėlis. Angliškai-Lietuviškas. ..... .30
2191 Trumpa Geografija. ..... .25

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.

2901 Mažas Aukso Altorėlis. ..... .50
2902 " " " ..... .60
2903 " " " $1.00
2904 " " " $1.25
2905 " " " $1.00
2906 " " " $1.50
2907 " " " $1.75

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 SO. HALSTED ST., :-: CHICAGO, ILL

Bridgeport Clothing Co.

Visur galima gauti overkoutų ir siutų, bet klausimas, ar visur veinokio gerumo. Męs gvarantuojame kiekvieną drabužį, kurį męs parduodame. Jeigu drabužis netinka, tai męs jį apmainome ant kito arba pinigus sugrąžiname. Musų kainos yra žemesnės negu kitur—nuo $6.50 iki $35.00. Viskas padaryta sulyg vėliausios mados. Musų krautuvėje randasi visokių vyriškų aprėdalų.

Musų krautuvėj randasi visokių graznų ir auksinių daiktų prezentų pirkimui ir kiekvienas daiktas gvarantuotas. Pas mus pirkus, jeigu daiktas netinka, tai apmainysime, arba pinigus sugrąžiname; tai gali suprasti, kad nebusi prigautas ir nepermokėsi už musų tavorą.

Musų krautuvė atdara kiekvieną vakarą iki 10 val., o nedėliomi iki pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.

Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.

Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

JUOZAS A. AMBROSIUS

Attorney At Law

LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)

3252 So. HALSTED ST.

TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Bell System

Gauk didelę pirmenybę ant savo kampetitariaus—"buk ten" pirmiau.

Naudok Bell telefoną—yra tai lengviausis ir greičiausis kelias į bile vietą;

Bell patarnavimas netik pagelbės tau "buti ten" pirmiau už mažiau progresyvišką kampetitorių, bet jis pagelbės tau įsigauti į uidų be atideliojimo, ir užtikrina atidų išklaussmą.

Bell Vietinės ir ilgos kelionės linijos sujungia visus punktus Suvienytose Valstijose ir Kanadoje

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

JUOKELIAI.

Nauji Metai jau praėjo. Seniai tedejuoja, kad jie metais pasenėjo; o jaunieji tesidžiaugia, kad jie eina prie subrendimo; merginos, o ypatingai kai-kurios, teatmena, kad tai jų metai!

NELAIMĖ.

Motina, pamačiusi karvę koją nusisukusią:—O Dievel švenčiausis, ką aš darysiu netekus karvukės!

Duktė.—Nešauk, mamyt, kaimyno karvė koją nusisuko.

Motina.—Ačiu Augščiausiajam, bile ne musų.

MUŽIKAS IR DIEVO ŽODŽIAI.

Kunigas sako pamokslą. Tuotarpu jeina bažnyčion mužikas ir stovi su kepure ant galvos.

Kun. neiškentęs sako:

— Tu, mužike, nusiimk kepurę! Ar nežinai kad Dievo žodžių klausai?

Mužikas. Jeigu Dievo žodžiai tokią galę turi, tai kodėl jie negali pereiti per mužiko kepurę!

Pagal Pošką.

SUPRATLYVAS KUDIKIS.

Motina išėjo prie vaisių pardavėjo nusipirkti vaisių. Su ja atėjo ir nedidelis jos sunus. Vaisių pardavėjas klausia kudikio, ar jis mėgsta vyšnias. Kudikis atsako—taip.

Vaisių pardavėjas.—Pasisemk saują.

Kudikis krato galvą.

Vaisių pardavėjas pasėmė saują vyšnių ir supylė jas kudikio kišeniun.

Motina į kudikį.—Kodėl nepasėmei vyšnių, kuomet pardavėjas liepė?

Kudikis.—Mama, jo sauja didesnė už manąją.

TARP PAPRASTŲ ŽMONIŲ.

Jaunikis (myliis merginą): Ach, mylimoji taip aš tave myliu, kad, rods, kad imčiau ir suvalgyčiau.

Mergina: Gerai, kad aš ne saldainis.

ČIGONO GUDRYBĖ.

Čigonas, kaip paprastai, apsivogė kaime. Kaimynai jį karštai užklupo. Čigonas pribėgo prie stačiokų tvoros ir mato, kad išsisukti negalįs. Jisai sako:

— Ko darykit, to darykit, tik per tvorą nemeskit, bo čigonu nebusiu. Už tvoros buvo didelė giria.

Ukininkai mano sau: Na, ką čia, vyrai, mes jį mušime, meskime per tvorą, tepasibaigia jo čigonavimas ir vogimai. Paėmė čigoną ir lumpt per tvorą. O jis, atsikėlęs ir bėgdamas girion sako: pane, apsisaugokite, nes kumelaitės išvedžiosiu.

NEGALI PAVESTI.

Moteris į savo draugę:— Aš jau pamečiau keturis vyrus. Ar tamsta nežinai, kartais, budo, kaip aš galiu gauti penktą?

Draugė:— Jei pametei keturis, tai vargiai galima pavesti tau penktą: esi neatsargi.

NESUNKU.

Motina:— Aš negaliu suprasti, Tekle, kaip gali buti tokia išdykusi.

Tekle:— O, mama, yra tai visai lengvas darbas.

TELEGRAMAS

Vienas darbininkas pasiuntė ofisan, kur jis dirbo, sekantį telegramą: Neįsiu šiądien ofise, nes ryt nebusiu namie.

KLAUSIA, AR PATINKA.

Vienas mokytas žmogus, kuris nuolat nešiojo ant veidu plaukus, o skusdavo tik barzdą, manė sau, ar čia reikia visiškai barzdą nuskusti, ar ne. Vieną dieną jis inėjo savo pačios pasipuošimo kambarin, turėdamas skustuvą rankoj ir su viena veido puse apskusta, klausia pačios:— Kaip aš dabar išrodau, jei gerai, tai ir kitą žandą nuskusiu.

IŠ LAIKRAŠČIO.

Vienas laikraštis rašo, buk toks ir toks generolas suėmęs tukstantį belaisvių.

Perskaitęs tokią žinią pamąsčiau: ach, tai ir gabumas to generolo, tiesiog negirdėtas. Kitą kart tukstančiai imdavo vieną generolą, o dabar, štai, vienas generolas ima tukstančius belaisvių!

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis

Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

EVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**

3106 So. Halsted St., Chicago

Čia gali išmokti angliškai

MOKYKIS BARBERYSTĖS.

Mes išmokiname šio lengvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į kelias trumpas savaites; geriausi įrengimai; expertai mokina; įrankiai suteikiama; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyką gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago.

TELEPHONE DROVER 7215

Ceriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampas 34tos)

Chicago, Ill.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITĮ"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Canal 2113

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukeztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

MUSŲ metodą išmokinsime įįs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk paaiškinimų. Dovanai

American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

AR NORI

ganti DYKAI dvi geras sztukas ir Katalioga visokiu geru magiszku sztuku ir kitokiu visokiu dalyku, kuriu tu labai nori, o nežinai kur ju gauti? Jeigu taip, tai atsiusk savo pilna ir aiszku adresa, o asz tuojaus ta Katalioga ir tas sztukas tau nusiusiu DYKAI. Adresuok:

JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Rašomos Mašinos.

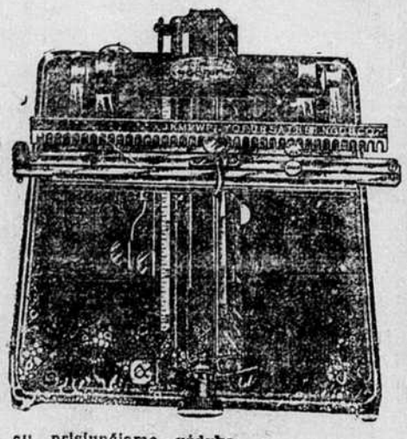

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Katalioga rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Woodgat.	
Phone Canal 1208	Tel. Austin 737
Valandos:	Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto	tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėliomis	
nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto	

Paslaptys Magijos ir Spiritizmo

(Knyga Išrodanti Paslaptis Magikų).

Daugelis lietuvių dar labai save viliojo, įtikėdami visokiems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunų vyrukų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus sukišo į pragobėlio magiko kišenių.

Užtai nesiduok bent ant toliau savęs išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptys Magijos ir Spiritizmo," kurioje išrodama visos paslaptis šviesojo mokslo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos slaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapiu, kaina su prisiuntimu į namus tiktai ..... 60 centų.

Iš kitų vietų užmokestį galima prisiųsti pačto dvicentinėmis markėmis. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd Street. :: Chicago, Illinois

Dabar Jau Galima

Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortės atvažiuoti iš Archangelsko į Chicagą kaštuoja $71.00

Išvažiuoti iš Chicagos į Petrogradą (Peterburgą) $64.60

Kelionė ima tik 23 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St Chicago.

KATALIKAS ALD

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VISUOMENĖS,

Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiūrėjimui vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Piet-rytinis kampas Emerald ave. ir 33-čios gatvių, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam biznui. Parsiduoda už $3,500.00

3236 So. Union ave. Lotas 25x125. Parsiduoda už $950.00

3012 Emerald ave. $650.00

3020 Emerald ave. $675.00

3024 Emerald ave. $675.00

3040 Emerald ave. $700.00

Parsiduoda ant lengvų išmokesčių.

Ar jus žinote, kad šitie lotai, yra tris sykius vertesni už lotus ant Kedzie ave. ir 38-tos gat., už kuriuos ten moka žmonės po $800.00

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MĖLDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

JEIGU NORI NUSIPIRKTI SAU Nama arba Lota Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai; Inšuriti savo Turta, Išdirbti Raštus, TAI EIK PAS J. J. Hertmanowicz 3133 EMERALD AVE.

DIDŽIAUSIS PIGUMAS.

Parsiduoda du nauji muriniai namai po 3 pagyvenimus, pigiai ir ant labai gerų šlygų. Kas turi mažai pinigų ir nori pirkti namą, gali nupirkti su mažu įmokėjimu, o likusią sumą išmoka pati randa. Randos atneša daugiaus negu $80.00 į mėnesį, geroje ir gražioje vietoje, lietuvių apgyventa. Neperleiskite progos. Kreipkitės į

A. OLSZEWSKIO BANKĄ,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėję. Pasiklausk žinančių.

Mes duodame visokius darbus jų ieškantiems.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiūrėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršiaiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

Gyvenimo telefonas Drover 7781. Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APTIEKA.

Mes žinome, kad lietuvės moterįs dažnai nusiskundžia, negalinčios gaut norimų žolių-vaistų Amerikoje. Atsišaukite pas mus, gausite viską; žolių, lašų ir visko, ko jus negaunate anglų aptiekose. Mes labai atsargiai išpildome Lietuvos daktarų receptus. Duodame rodas. Rašant pas mus, prisiųskite 2c marką.

Provizorius F. A. JUOZAPAITIS
3601 S. Halsted st., Cor. 36 st., Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA! Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkelisiujantiems lietuviams. Sudėjo V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai.....75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.